

Afdeling	: OCSW	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Simone Verboogen (0495-575994)	DJ-18385
Portefeuillehouder	: drs. P.P.H. (Paul) Sterk	Zaaknummer:
		18383
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Subsidie Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg 2018

Voorstel

1. Kennis te nemen van de subsidieaanvraag inclusief actualisatie meerjarenplan Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg 2017-2018 en de begroting 2018.
2. In te stemmen met het beschikbaar stellen van € 165.712,71 aan de gemeente Venlo voor de financiering van Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg in 2018.

Inleiding

De gemeenten zijn wettelijk verplicht om een Veilig Thuis organisatie in werking te hebben. Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor volwassenen en kinderen die te maken hebben met huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Veilig Thuis vormt een belangrijke schakel in de zorg- en veiligheidsketens. Het Rijk heeft 26 regio's aangewezen waar per 1 januari 2015 een Veilig Thuis organisatie moet staan. De juridische grondslag hiervoor is opgenomen in de Wmo en de Jeugdwet.

Op 13 september 2017 is in de Bestuurscommissie Wmo regionale taken (BC Wmo) de begroting 2018 van Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg, als onderdeel van de subsidieaanvraag, besproken. In de BC Wmo hebben de portefeuillehouders afgesproken om de stukken met een positief advies ter besluitvorming voor te leggen aan de 14 betrokken colleges van B&W in Noord- en Midden-Limburg. Daarnaast zijn ook de conceptsamenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg en de lokale gemeenten in de BC Wmo besproken. Omdat er nog geen duidelijkheid is over de juridische grondslag van deze samenwerkingsafspraken, worden de samenwerkingsafspraken in het 1e kwartaal van 2018 in een separaat voorstel aan de colleges aangeboden. Deze keuze is gemaakt om te voorkomen dat het voorstel over de subsidieaanvraag vertraging oploopt.

Weert, 10 oktober 2017 De directeur, Soort besluit: Besluit college	S		B	W	W	W	W
				FvE	PS	GG	MvdH
	akkoord						
	bespreken						

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 10.12.2017

Nummer: 9

De secretaris,

Beoogd effect/doel

Voortzetting van de Stichting Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg die in 2018 uitvoering geeft aan de wettelijke taken conform de verplichte kwaliteitskaders.

Argumenten

1.1 De actualisatie geeft goed zicht op de ontwikkelingen die in 2018 komen, met een doorkijk naar 2019.

Ook in 2018 staat Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg voor nieuwe ontwikkelingen. De actualisatie van het meerjarenplan biedt voldoende inzicht in het meerjarenperspectief van Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg. Daarnaast wordt inzichtelijk gemaakt welke invloed deze ontwikkelingen hebben op de organisatie en werkzaamheden van Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg.

Een van de belangrijkste ontwikkelingen zijn de aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de inrichting van de radarfunctie. In 2018 worden voor de implementatie hiervan voorbereidingen getroffen.

1.2 De begroting geeft voldoende ruimte om de wettelijke taken uit te voeren.

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg is in 2017 vergelijkbaar met de instroom in 2016. Hierdoor is de begroting van 2018 gebaseerd op de instroom van 2017 plus een indexering van de personeelskosten.

2.1 De verdeling is conform de in 2015 afgesproken verdeelsleutel

De bekostiging van Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg vindt voor 40,7% plaats uit de decentralisatieuitkering Vrouwenopvang die de gemeente Venlo als centrumgemeente ontvangt. De overige 59,3% worden gefinancierd door de 14 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg vanuit de jeugdhulpmiddelen. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op de financiering van het voormalige Algemeen Meldpunt Kindermishandeling en het Steunpunt Huiselijk Geweld. De verdeling van de jeugdhulpmiddelen over de 14 gemeenten is bepaald op basis van het bestaand objectief verdeelmodel van het macrobudget jeugdhulp.

2.2 Venlo treedt namens de 14 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten op als subsidieverstrekker

Het is voor zowel de 14 gemeenten als de Stichting Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg overzichtelijker en efficiënter als de subsidieaanvraag, de toekenning en de verantwoording via één kanaal verloopt. Omdat de gemeente Venlo naast de gemeentelijke bijdrage vanuit de jeugdhulpmiddelen ook als centrumgemeente de middelen uit de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang bijdraagt, ligt het voor de hand deze kassiersfunctie bij de gemeente Venlo onder te brengen. Deze werkwijze is in voorgaande jaren ook gehanteerd. De gemeente Venlo stuurt de 13 overige gemeenten een factuur op basis waarvan de bijdrage geïnd gaat worden. De subsidie wordt in 12 maandelijkse (gelijke) termijnen bevoorschot.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Zonder overeenstemming wordt de regie overgenomen door de Rijksoverheid.

De beschikbaarheid van een Veilig Thuis in iedere regio is wettelijk verplicht. In het geval dat er geen overeenstemming wordt gevonden over de totstandkoming van Veilig Thuis, wordt de regie overgenomen door de Rijksoverheid.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Het exploitatieoverzicht Jeugdhulp 2018 Midden-Limburg West is middels B&W-voorstel DJ-10697 op 26 september 2017 vastgesteld. In dit overzicht zijn de kosten van Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg opgenomen. In de exploitatieopzet 2018 is een bedrag van € 180.233,00 opgenomen voor de subsidie van de gemeente Weert aan Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg. De subsidieaanvraag komt neer op een bijdrage van € 165.712,71. Hierdoor ontstaat een positief verschil van € 14.520,29.

Uitvoering/evaluatie

Per kwartaal vindt er een financiële rapportage plaats, waarin Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg de resultaten toelicht.

Communicatie/participatie

N.v.t.

Overleg gevoerd met

Intern:

Silvie Brouwers, beleidsadviseur OCSW
Patricia Vos, beleidsadviseur Financiën

Extern:

Ambtelijke werkgroep Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg

Bijlagen

- Subsidieverzoek 2018 Stichting Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg

Geweld stopt
niet vanzelf.

Veilig Thuis Noord- en Midden- Limburg

Postbus 219

5900 AE Venlo

Tel 0800 2000

info@veiligthuisnml.nl

www.veiligthuisnml.nl

Gemeente Venlo
College van B en W
Postbus 3434
5902 RK VENLO

Datum 28 september 2017
Nummer 170062NPGS
Betreft subsidieverzoek 2018 Stichting Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg

Geacht College,

Bijgevoegd treft u aan de notitie 'Actualisatie meerjarenplan 2017-2018 & Begroting 2018 Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg en doorkijk 2019'. Hierin geven wij aan welke landelijke en regionale ontwikkelingen er spelen, nu en in de komende jaren, en welke stappen hierin door Veilig Thuis worden gezet, o.a. in samenwerking met partners.

Ten behoeve van de Stichting Veilig Thuis Noord- en Midden-Limburg vragen wij u hierbij subsidie voor 2018 conform de begroting zoals opgenomen in de notitie. Het gevraagd subsidie bedraagt op basis hiervan € 3.109.000,-.

Een positieve reactie op dit subsidieverzoek zien wij in vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Drs. N.W.M. Plitscher
Raad van Bestuur Stichting Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg

Bijlage: Notitie 'Actualisatie meerjarenplan 2017-2018 & Begroting 2018 Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg en doorkijk 2019'

**Actualisatie meerjarenplan 2017-2018 &
Begroting 2018 Veilig Thuis Noord- en Midden
Limburg en doorkijk 2019**

September 2017

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	3
2.	Landelijke ontwikkelingen Veilig Thuis 2018-2019	4
2.1	De aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vanaf 01-01-2019 en de inrichting van de radarfunctie.....	4
2.2	Triage model Veilig Thuis	5
2.3	Actualisatie model Handelingsprotocol	5
2.4	Verstevigen samenwerking keten zorg en straf en MDA++	6
2.5	Politiemeldingen Veilig Thuis.....	6
3.	Regionale ontwikkelingen Veilig Thuis Noord -en Midden Limburg 2018 - 2019.....	7
3.1	Samenwerking justitiepartners.....	7
3.2	24-uurs bereikbaarheid Veilig Thuis	7
3.3	Wet Tijdelijk Huisverbod.....	8
3.4	Samenwerkingsafspraken	8
3.5	Training Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	9
3.6	Werkwijze ouderenmishandeling	9
3.7	Samenwerking CSG en Meldpunt Aanpak Loverboys Limburg.....	10
4.	Organisatie Veilig Thuis.....	11
4.1	Ontwikkelingen	11
4.2	Instroom.....	11
5.	Financiën	12
5.1	Begroting Stichting Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg 2018.....	12
5.2	Toelichting begroting Veilig Thuis.....	13

1. Voorwoord

Deze notitie is een aanvulling op het meerjarenplan Veilig Thuis 2017 - 2018 inclusief begroting 2018. In de notitie worden de landelijke, regionale en organisatorische ontwikkelingen toegelicht. De begroting 2017 is als basis gebruikt voor de begroting in 2018. Het aantal aanmeldingen bij Veilig Thuis is in 2017 vergelijkbaar met de instroom in 2015 en 2016. In 2018 staat Veilig Thuis wederom voor grote uitdagingen. We hopen daarom ook volgend begrotingsjaar net zo constructief met onze ketenpartners en gemeenten samen te werken als de afgelopen periode. Mede door de intensieve samenwerking met de gemeenten en ketenpartners is er inmiddels veel bereikt. Zo zijn er voor de regio Midden Limburg samenwerkingsafspraken geformuleerd waardoor taken en verantwoordelijkheden voor alle betrokken partners helder zijn, heeft Veilig Thuis meer dan 500 medewerkers uit de lokale teams geschoold, is er een start gemaakt om de Limburgse alliantie ouderenmishandeling vorm te geven en zijn er diverse nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan. We hopen dat u na het lezen van de notitie inzicht heeft in het meerjarenperspectief van Veilig Thuis.

2. Landelijke ontwikkelingen Veilig Thuis 2018-2019

2.1 De aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vanaf 01-01-2019 en de inrichting van de radarfunctie

Over huiselijk geweld en kindermishandeling is bekend dat eerder geweld een van de belangrijkste voorspellende factoren is van toekomstig geweld. De mogelijkheid om signalen en vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling te combineren is daarom van groot belang om aard en ernst goed in te kunnen schatten. Op die manier kan geweld worden beëindigd en kan er adequate hulpverlening worden ingezet. De Veilig Thuis organisaties hebben de wettelijke opdracht om zicht op veiligheid te bieden. Om deze taak goed te kunnen invullen beschikken de medewerkers over specifieke expertise om aard en ernst van casuïstiek zorgvuldig te kunnen beoordelen en om vast te stellen welke interventies er nodig zijn om duurzame veiligheid te borgen. De aanscherping van de Meldcode is er op gericht dat signalen en vermoedens van (ernstige gevallen van) huiselijk geweld en kindermishandeling systematisch in beeld worden gebracht. De aanscherping van de Meldcode omvat de volgende maatregelen die tezamen leiden tot de inrichting van de radarfunctie bij Veilig Thuis:

- **introductie afwegingskader (Aanscherping stap 5 Meldcode):**
Betreft een verplichting aan beroepsgroepen en sectoren die onder de werking van de Wet verplichte Meldcode vallen. Aantal adviesvragen en meldingen zullen na deze aanscherping toenemen.
- **Uitbreiding bevoegdheden Veilig Thuis in adviesfase: stap 2 van de Meldcode**
Deze maatregel betreft de mogelijkheid voor Veilig Thuis om bij adviesvragen meer informatie te betrekken; informatie die bij Veilig Thuis bekend is, maar ook informatie van andere (Veilig Thuis) organisaties. Het gaat hierbij om een korte check die Veilig Thuis in staat stelt gericht advies te kunnen geven op basis van completere informatie.
- **Afhandeling burgersignalen**
Een derde maatregel is er op gericht dat Veilig Thuis signalen van burgers altijd als melding aanneemt. Een burger die belt, doet dit om signalen kenbaar te maken zonder bekend te zijn met het verschil tussen een adviesvraag en melding. Het aantal meldingen kan hierdoor toenemen.
- **Introductie radarfunctie: versterking monitoring en regie op veiligheid**
Doordat Veilig Thuis signalen vanuit verschillende sectoren voor lange periode kan combineren is Veilig Thuis in staat om de rol van 'radar' op te nemen. Deze radarfunctie vergt aanpassingen in het werkproces van Veilig Thuis. De inzet van Veilig Thuis voor monitoring van casussen en regie op veiligheid dienst versterkt te worden.

Op basis van de uitgangspunten die in de *'Impactanalyse Veilig Thuis'* worden gepresenteerd is de impact ook in financiële termen doorberekend. Deze Impactanalyse is als [bijlage](#) bijgevoegd. Vanaf het moment van de inwerkingtreding van de aanscherping van de meldcode is een extra financiële investering in monitoring en inzet vertrouwensarts en gedragswetenschapper van 21 miljoen euro per jaar noodzakelijk (voor alle VT-organisaties gezamenlijk). De aanscherping van de meldcode heeft een volumegroei van adviezen en meldingen bij Veilig Thuis tot gevolg. Deze volumegroei maakt een financiële investering noodzakelijk van minimaal 6,1 miljoen euro na 1 jaar en 12,6 miljoen na drie jaar (wederom voor alle VT-organisaties gezamenlijk). Gebruik makend van deze

analyse hebben wij geraamd dat de kosten voor Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg rond de €740.000 zullen gaan bedragen. Deze nieuwe taak gaat in op 1 januari 2019. In 2018 moet Veilig Thuis voorbereidingen treffen om op 1 januari 2019 startklaar te zijn:

- ✓ aantrekken en inwerken nieuwe medewerkers
- ✓ aanpassen ICT-systemen
- ✓ ontwikkelen van informatiemateriaal
- ✓ trainen medewerkers
- ✓ training keten

De kosten die hiermee in 2018 gemoeid zijn, staan als PM post op de begroting. Op basis van het advies van Q Consult moeten we voor 2018 rekening houden met een bedrag van rond de € 250.000,=. Dat bedrag is vooral bedoeld om de benodigde nieuwe medewerkers tijdig aan te trekken en in te werken, zodanig dat zij 1 januari 2019 goed in staat zijn alle benodigde werkzaamheden te verrichten. Zoals aangegeven: dit is een landelijk traject, mochten datums wijzigen dan heeft dat gevolgen voor deze raming.

Meerjaren-uitvoeringsprogramma Landelijk Netwerk

Vanuit het Landelijk Netwerk zijn er projectgroepen ingericht en gaat er gestart worden met de uitvoering van het meerjaren-uitvoeringsprogramma. In het landelijk Netwerk zijn de managers van Veilig Thuis organisaties vertegenwoordigd met als doel om actief vorm te geven aan de doorontwikkeling van de Veilig Thuis organisaties. Hieronder wordt een korte opsomming van de belangrijkste thema's gegeven. De managers dragen zorg voor de implementatie in elke Veilig Thuis organisatie van de genoemde thema's.

2.2 Triage model Veilig Thuis

Er is landelijk een nieuw triage model ontwikkeld dat de uniformiteit van de beoordeling van veiligheidssituaties moet bevorderen. Het triage instrument is ontwikkeld in co-creatie met politie en het Openbaar Ministerie. Door deze samenwerking bij de ontwikkeling van het nieuwe triage instrument zal de toekomstige politiemelding goed aansluiten bij het triage-instrument van Veilig Thuis. De implementatie van het instrument zal in de tweede helft van 2018 gaan plaatsvinden. Veilig Thuis heeft een impact analyse gemaakt. De impact voor Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg concentreert zich met name op aanpassingen in het cliëntregistratiesysteem en het triageren. Het is nog moeilijk in te schatten of het triageren een arbeidsintensiever proces zal worden. De verwachting is dat het triageren van de politiemutaties in ieder geval een efficiënter proces zal worden.

2.3 Actualisatie model Handelingsprotocol

Ruim 2 jaar na oplevering van het handelingsprotocol is actualisatie nodig. Deze zal gebaseerd worden op een evaluatie van het huidige model handelingsprotocol. In november 2017 zal er gestart worden met de voorbereidingen. Het doel is om in juli 2018 besluitvorming over het geactualiseerd handelingsprotocol te hebben afgerond.

2.4 Verstevigen samenwerking keten zorg en straf en MDA++

Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis is eigenaar van het Model Samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis, OM en politie. Het Landelijk Netwerk Veilig Thuis wil de samenwerking met deze partners verder intensiveren. Het Landelijk Netwerk zal twee keer per jaar een bestuurlijke bijeenkomst organiseren m.b.t. de ketensamenwerking Zorg en Straf. De directeuren van Politie, Veilig Thuis, VNG, VWS, OM en VenJ zullen dit vormgeven. Binnen het Landelijk Netwerk is er periodiek overleg om uit te wisselen hoe regionale ontwikkelingen MDA++ verlopen en waar knelpunten geadresseerd kunnen worden

2.5 Politie meldingen Veilig Thuis

Samen met Veilig Thuis werkt de politie actief aan de veiligheid in huiselijke kring. Vanaf oktober 2017 meldt de politie alle vermoedens van huiselijk geweld, kindermishandeling en overige zorgen over kinderen aan Veilig Thuis met een uniform format. Het aanleveren van goed onderbouwde informatie aan Veilig Thuis is van belang voor een zorgvuldige afweging in de triage. Voor het aanleveren van goed onderbouwde informatie is een uniforme, integrale meldingenstandaard bij de politie een noodzakelijke voorwaarde. Door deze werkwijze vervallen tevens de zorgmeldingen jeugd. Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg heeft een actieve rol in deze samenwerking en doorontwikkeling, lokaal, regionaal en landelijk.

3. Regionale ontwikkelingen Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg 2018 - 2019

3.1 Samenwerking justitiepartners

In de regio Noord- en Midden Limburg werkt Veilig Thuis constructief samen met de justitie partners. Veilig Thuis voert periodiek overleg met de operationeel specialisten liaisons Sociaal Domein waarin knelpunten worden besproken en oplossingen worden aangedragen. De samenwerking met Veilig Thuis wordt door politie en OM als zeer positief beschouwd. Inmiddels zijn de volgende werkafspraken georganiseerd welke in 2018 geëvalueerd en doorontwikkeld worden:

- Aansluiting is gerealiseerd van Veilig Thuis bij Openbaar Ministerie – ZSM. Evaluatie en doorontwikkeling zal in 2018 structureel ingepland worden. Dit betreft een digitale aansluiting.
- In de regio Noord- en Midden Limburg werken politie en Veilig Thuis intensief en pro-actief samen om elkaar te versterken. De politie en Veilig Thuis zijn gezamenlijk, vooruitlopend op het nieuwe meldformat, actief aan de slag gegaan om de samenwerking van de 6 basisteams met Veilig Thuis te verbeteren. Middels een 8-tal (marathon) sessies onder leiding van Ieta Polman zijn managers en directeurs van het OM, politie en Veilig Thuis aan de slag gegaan om een kwaliteitsslag te bewerkstelligen. Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg heeft een actieve bijdrage geleverd in de sessies. Deze sessies hebben input gegeven aan het rapport Veiligheid Voorop (2). Zie bijlage
- Veilig Thuis heeft voor elk basisteam van de politie vaste contactpersonen. In 2018 zal er een pilot in Midden Limburg starten waarbij politie en Veilig Thuis vanuit 1 locatie werkzaamheden oppakken. Het doel van deze samenwerking is het nader kennismaken met elkaars werkprocessen en inhoudelijke visie. Vandaaruit kunnen er lokale, gezamenlijke verbetermaatregelen opgesteld worden.

3.2 24-uurs bereikbaarheid Veilig Thuis

Bij de 24 uren bereikbaarheid gaat het om het verrichten van handelingen die bij wet zijn opgedragen aan Veilig Thuis. Die handelingen zijn niet overdraagbaar aan medewerkers van andere organisaties. Vooral de mogelijkheden die Veilig Thuis bij de wet heeft gekregen om na een melding van huiselijk geweld en/of kindermishandeling persoonsgegevens te verwerken zonder de betrokkenen daarvan direct in kennis te stellen, zijn taken die zijn voorbehouden aan Veilig Thuis-medewerkers. Om 24 uren bereikbaarheid in de praktijk te kunnen realiseren is voldoende schaalgrootte nodig. Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg is een kleine organisatie, kleine schaalgrootte. Voor een kleine organisatie is het inrichten van deze bereikbaarheid kostbaar. Bovenregionale samenwerking met andere Veilig Thuis organisaties wordt door de VNG geadviseerd om 24 uren bereikbaarheid te realiseren. Echter op dit moment is de samenwerking met een andere Veilig Thuis organisatie (nog) niet haalbaar. We hebben de afgelopen periode gezocht naar efficiënte manieren om de bereikbaarheid van Veilig Thuis te verruimen. De crisisdienst jeugd heeft in 2016 en 2017 buiten kantooruren de inkomende oproepen aan Veilig Thuis in behandeling genomen. De instroomgegevens laten zien dat het overgrote deel van de oproepen aan Veilig Thuis voor 21.00 uur binnen komen.

Op basis van deze gegevens en de beschikbare middelen hebben we gezocht naar een bereikbaarheid die voldoet aan de behoefte van de burgers en de ketenpartners. Veilig Thuis zal vanaf 01-01-2018 elke werkdag tot 22.00 uur direct bereikbaar zijn. Twee medewerkers voeren tot 22.00 uur in ieder geval de volgende taken uit; advies geven, melding in ontvangst nemen en triage uitvoeren. De gedragswetenschapper en/of teamleider van Veilig Thuis zijn dagelijks tot 22.00 uur bereikbaar. Vanaf 22.00 uur is de crisisdienst jeugd de toegang voor Veilig Thuis. Mocht er in de periode van 22.00 uur tot 08.30 uur expertise van een Veilig Thuis medewerker nodig zijn dan is deze als achterwacht bereikbaar voor de medewerker van de crisisdienst jeugd. Op deze manier wordt een start gemaakt met een kwalitatief goede en haalbare uitbreiding van de bereikbaarheid van Veilig Thuis. In 2018-2019 zal de bereikbaarheid van Veilig Thuis geëvalueerd worden.

De beschikbaarheid buiten kantoortijden is geen wettelijke taak en kan uitbesteed worden aan ketenpartners. In de regio Noord- en Midden Limburg zijn de afspraken betreffende inzet crisiszorg geregeld. In 2018 zal de samenwerking met de partners die crisiszorg inzetten geëvalueerd worden en waar nodig bijgesteld worden.

3.3 Wet Tijdelijk Huisverbod

In de regio Noord- en Midden Limburg hebben de gemeenten, Rooyse Wissel, Algemeen Maatschappelijk Werk en Veilig Thuis samengewerkt om vanaf 01-07-2017 een goed werkproces in te richten omtrent het opleggen van eventuele huisverboden. Op basis van de situatie die de politie aantreft volgt een beoordeling voor het opleggen van een huisverbod. De politie kan vanaf 01-10-2017 op werkdagen van 08.30 uur tot 22.00 uur afstemmen met Veilig Thuis in de fase van beoordeling. Veilig Thuis verrijkt de casus. Op deze manier kan er integraal, efficiënt en met complete informatie een afweging worden gemaakt. Indien er geen huisverbod opgelegd kan worden door de politie zal Veilig Thuis de casus in behandeling nemen. Mocht er wel een huisverbod opgelegd kunnen worden dan heeft in Noord Limburg de Rooyse Wissel de taak om het casemanagement in te vullen en voor Midden Limburg zal het Algemeen Maatschappelijk Werk de rol van casemanager bij een huisverbod invullen. Volgens informatie van de politie komt het weinig voor dat er na 22.00 uur een huisverbod wordt opgelegd, mocht deze situatie toch voorkomen dan is de Veilig Thuis medewerker na 22.00 uur bereikbaar via de crisisdienst jeugd. In de reguliere 24/7 bereikbaarheid is namelijk geregeld dat er te allen tijde een achterwacht van Veilig Thuis aanwezig is. Indien gemeente en politie het noodzakelijk vinden dat er na 22.00 uur directe bereikbaarheid is met de Veilig Thuis medewerker ten behoeve van het huisverbod dan kan Veilig Thuis dit inrichten. Daarvan zijn de kosten 27.000 euro, deze zijn niet opgenomen in de begroting.

3.4 Samenwerkingsafspraken

Om de samenwerking tussen de lokale teams en Veilig Thuis goed te laten verlopen is het van belang dat afspraken omtrent deze samenwerking voor alle partijen helder zijn. Veilig Thuis heeft samenwerkingsafspraken opgesteld, waarin specifieke regionale afspraken staan beschreven. Dit document is in de BC WMO van 13 september besproken en de 14 Colleges van B&W van de worden gevraagd de samenwerkingsafspraken vast te stellen. Het document heeft een geldigheidsduur tot 31-12-2018. I.v.m. de aanscherping van de Meldcode zullen de afspraken voor

2019 aangepast dienen te worden. Veilig Thuis zal een actieve bijdrage hebben aan de doorontwikkeling van de samenwerkingsafspraken.

De regionale afspraken worden 6 maandelijks geëvalueerd in de werkgroep Veilig Thuis.

Naast de regionale afspraken zijn er met een aantal gemeenten lokale afspraken over de samenwerking gemaakt. Ook deze afspraken worden 6 maandelijks geëvalueerd.

3.5 Training Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Naar aanleiding van de in de regiovisie en beleidsagenda benoemde uitgangspunten hebben de gemeenten van Noord- en Midden Limburg aan Veilig Thuis gevraagd om een passend aanbod deskundigheidsbevordering met betrekking tot de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. In de periode van september 2016 tot en met juni 2017 heeft Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg in opdracht van de gemeenten een basistraining en een verdiepingstraining ontwikkeld en aangeboden betreffende de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. In de evaluatie staan de bevindingen van alle betrokkenen uitgebreid beschreven. De basistraining is door de 483 medewerkers die deze training gevolgd hebben als zeer positief beoordeeld met een 8,1. De verdiepingstraining is door 144 medewerkers gevolgd en deze is met een 8,4 beoordeeld. De evaluatie is als bijlage bijgevoegd.

Om een duurzaam resultaat te bereiken adviseert Veilig Thuis dat er aandachtsfunctionarissen aangesteld worden bij de verschillende lokale teams. Deze aandachtsfunctionarissen dienen hun kennis en ervaring up to date te houden zodat zij de volgende taken kunnen uitvoeren:

- Zorgdragen voor ondersteuning van hun collega's in de stappen van de Meldcode
- Het thema huiselijk geweld en kindermishandeling met al zijn ontwikkelingen binnen de gemeentes op de agenda te houden
- samen met de beleidsmedewerkers vorm geven aan het beleid en implementatie door er voor zorg te dragen dat alle professionals binnen de gemeente die te maken krijgen met dit thema zich uitgerust voelen om signaleren en te handelen in zaken waarin er signalen zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling

Daarnaast hebben aandachtfunctionarissen ook een specifieke taak in het onderhouden van de contacten met ketenpartners. Kracht in de aanpak van huiselijk geweld ligt in een nauw op elkaar aansluitende aanpak hierin. Het spreken van dezelfde taal en het hanteren van dezelfde methodiek draagt bij aan adequaat en effectief communiceren met samenwerkingspartners. Huiselijk geweld is zelden een zaak waarin 1 enkele partij aan zet zal zijn.

Veilig Thuis kan ter ondersteuning van de aandachtfunctionarissen coaching en training bieden om hen zo voldoende uit te rusten voor hun taak, hun kennis op peil te houden en de ketensamenwerking verdere verdieping te geven.

3.6 Werkwijze ouderenmishandeling

Ouderenmishandeling is een belangrijk aandachtsgebied waarbij de kennis over signalering en aanpak nog volop in ontwikkeling is. Veilig Thuis krijgt steeds meer ouderenmishandelingszaken binnen. Hiermee leren we de expertise beheersen en leren we de sociale kaart kennen rondom

oudermishandeling. In 2018 staat voor Veilig Thuis op het programma om een Limburgse alliantie oudermishandeling vorm te geven. Dit betekent dat we een samenwerkingsverband willen opzetten met belangrijke instanties rondom ouderenmishandeling. Hierbij specifiek aandacht voor de sociale kaart rond financiële uitbuiting: contacten leggen met bewindvoerders en kantonrechters rondom beschermmaatregelen op financieel vlak. Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg werkt in deze samen met Veilig Thuis Zuid Limburg. In 2018 zal er in overleg met gemeenten onderzocht worden of er vanuit gemeenten en/of bestuurders ondersteuning op dit thema nodig is.

3.7 Samenwerking CSG en Meldpunt Aanpak Loverboys Limburg

In 2017 zijn we gestart met een pilot 'Samenwerken Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg en het meldpunt loverboyproblematiek'. De evaluatie en verdere borging zal in 2018 op de regionale agenda staan. De eerste resultaten laten zien dat er in de aanmeldingen van casuïstiek overlap zit. De samenwerking heeft tot gevolg dat er direct een integrale afstemming plaatsvindt en signalen gekoppeld worden waardoor er een complementair beeld ontstaat. De afstemming met justitie is door de samenwerking met Veilig Thuis ook voor casuïstiek van het Meldpunt Aanpak loverboys gegarandeerd.

Veilig Thuis en het centrum seksueel geweld (CSG) hebben twee wekelijks overleg om zicht te krijgen op de instroom en overlap in binnenkomende casuïstiek. Zedenrecherche en slachtofferhulp zijn inmiddels bij dit tweewekelijks afstemmingsoverleg aangesloten om de ketensamenwerking in zeden zaken te optimaliseren. Gezamenlijk doel is om zicht te krijgen op de verschillende routes en van daaruit verbetervoorstellen te formuleren voor een optimale regionale samenwerking tussen de betrokken partijen. In 2018 zal evaluatie en verdere borging op de regionale agenda staan, dit alles in nauwe samenwerking met de Noord- en Midden Limburgse gemeenten.

4. Organisatie Veilig Thuis

4.1 Ontwikkelingen

De organisatie Veilig Thuis is volop in ontwikkeling. Gezien de toename van maatschappelijk werkers en gedragswetenschappers zijn we in staat om de regio beter te ondersteunen. De regiocontactpersonen zijn opnieuw verdeeld en de medewerkers van Veilig Thuis gaan meer uren vanuit de regio's werken. Dichterbij de lokale partners. De artsen en gedragswetenschappers bij Veilig Thuis zijn tevens toebedeeld aan een bepaalde regio en ketenpartner. Dit alles met als doel om efficiency en kwaliteiten te vergroten. Om het gebiedsgebonden werken goed te faciliteren is de keuze gemaakt om in Midden Limburg permanente huisvesting in te richten voor Veilig Thuis. Veilig Thuis is gehuisvest in het pand van Bureau Jeugdzorg te Roermond. In Venlo blijft het hoofdkantoor van Veilig Thuis gevestigd, vanuit deze locatie worden dagelijks alle telefonische, digitale en persoonlijk aanmeldingen in behandeling genomen. Veilig Thuis staat ook in 2018 in het teken van kwalitatieve doorontwikkeling. Het verbeterplan dat is opgesteld naar aanleiding van het bezoek van de inspecties heeft ook een aantal veranderingen in de werkwijze van Veilig Thuis met zich mee gebracht. Veilig Thuis zal o.a. de monitorfunctie uitbreiden. Er zal niet alleen bij hulpverlening gemonitord worden maar bij alle betrokkenen, de zaken wachtend op onderzoek zijn in beheer bij de gedragswetenschappers en er is zicht op veiligheid bij alle betrokkenen. Wijzigingen die invloed hebben op de ketensamenwerking worden in de werkgroep Veilig Thuis geagendeerd. Veranderingen in de organisatie en /of aansturing zijn noodzakelijk gezien de grootte van de organisatie en het vertrek vanaf 01-01-2018 van de huidige regiomanager.

Veilig Thuis wil betere beleidsinformatie uit het cliëntregistratiesysteem verkrijgen. In samenwerking met de gemeenten is er vastgesteld welke informatie van belang is om maximaal inzicht te krijgen in de instroom en doorstroom van aanmeldingen. De eerste verbeterstappen heeft Veilig Thuis gezet. Op korte termijn zijn ook de doorlooptijden beschikbaar en zullen trends gesignaleerd kunnen worden doordat we categorieën toevoegen in de registratie.

Veilig Thuis neemt deel aan de landelijke kerngroep rondom het cliëntregistratiesysteem Clavis die alle wensen van de Veilig Thuis-organisaties inventariseert en prioriteert. In 2018 gaat er gewerkt worden met een nieuw triage model, wat geïntegreerd gaat worden in ons cliëntregistratiesysteem.

4.2 Instroom

In de eerste zes maanden van 2017 zijn er bij Veilig Thuis 1159 adviesvragen binnen gekomen, 398 meldingen, 2292 politiemutaties en 257 zorgmeldingen van de politie. In totaal 4106 aanmeldingen voor de eerste zes maanden. Dit is een vergelijkbaar aantal met de instroom van 2015 en 2016. Per kwartaal wordt er een overzicht van de instroom aan de werkgroep aangeleverd.

5. Financiën

5.1 Begroting Stichting Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg 2018 (Met vergelijkende cijfers 2017)

	2018	2017
Baten		
Gemeenten	3.082.000	2.949.000
Overige Baten	0	0
Totaal Baten	3.082.000	2.949.000
Lasten		
Salariskosten		
Directe salariskosten	2.122.000	2.071.000
Indirecte salariskosten	107.000	105.000
Doorberekende salariskosten centrale ondersteuning	320.000	312.000
Overige personeelskosten	105.000	111.000
Kosten uitvoering Wet Tijdelijk Huisverbod (*)	PM	0
Totaal personeelskosten	2.654.000	2.599.000
Apparaatskosten		
Afschrijvingen	25.000	20.000
Apparaatskosten	82.000	92.000
Automatiseringskosten	92.000	101.000
Huisvestingskosten	87.000	51.000
Post onvoorzien	86.000	86.000
Uitvoeringskosten Aware (excl. kosten apparatuur)	56.000	0
Vorbereidingskosten aanscherping Meldcode	PM	0
Totaal apparaatskosten	428.000	350.000
Totaal Baten	3.082.000	2.949.000
Totaal Lasten	3.082.000	2.949.000

(*) Uitvoering Wet Tijdelijk Huisverbod: de kosten die gemoeid zijn met een directe bereikbaarheid na 22.00 uur (€ 27.000,-) zijn in de begroting niet opgenomen, maar opgevoerd als een p.m.-post.

5.2 Toelichting begroting Veilig Thuis

Veilig Thuis dient haar basis in orde te hebben om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen. Het aantal meldingen dat Veilig Thuis moet verwerken is daarin grotendeels bepalend. Het aantal meldingen 2016 vormde de basis voor de begroting 2017, het aantal meldingen 2017 is de basis voor de begroting 2018. Dat aantal blijft stabiel. In de kostenpost huisvesting is een stijging te zien. Dat is toe te schrijven aan het feit dat Veilig Thuis ook in Midden Limburg permanente werkplekken tot zijn beschikking heeft.

Personeelskosten

- ✓ de aanpassing in de begroting 2018 is het verwerken van indexering (voortvloeiend uit o.a. CAO-wijziging) op de post salariskosten.
- ✓ onder overige personeelskosten wordt verstaan: reis- en verblijfskosten, studiekosten en andere uit de CAO voortvloeiende personeelskosten.
- ✓ voor uitvoering Wet Tijdelijk Huisverbod worden kosten opgevoerd die samenhangen met uitbreiding bereikbaarheid tbv politie, Rooyse Wissel als er een huisverbod wordt afgegeven (de uitbreiding bereikbaarheid Veilig Thuis tot 22.00 uur en de beschikbaarheid t.b.v. de crisisdienst is onderdeel van de reguliere begroting).

Apparaatskosten

- ✓ subtitel afschrijving: afschrijving hardware en software en vervoersmiddelen
- ✓ subtitel apparaatskosten bevat o.a. telefoonkosten, kantoorbenodigdheden, drukwerk, repro, tolkkosten. Begroot bedrag is gebaseerd op de ervaring de afgelopen jaren.
- ✓ subtitel automatiseringskosten bevat o.a. onderhoud software en hardware, hosting/housing.
- ✓ subtitel huisvestingskosten: Veilig Thuis maakt gebruik van twee locaties (Venlo en Roermond).
- ✓ huisvesting bevat huur, energie, schoonmaak, servicekosten, belastingen, onderhoud gebouw en
- ✓ installaties.

Aware

Aware is exclusief apparatuur. Veilig Thuis neemt deze dienstverlening over van de Mutsaersstichting. Op het moment van indienen van de begroting 2018 is het ons niet duidelijk of er bij de overname goed functionerende apparatuur beschikbaar is. Mocht daar in geïnvesteerd moeten worden, dan is dat niet begroot en brengt dat extra kosten met zich mee.

Aanscherping Meldcode

De aanscherping Meldcode is een bij wet bepaalde nieuwe taak van Veilig Thuis en alle beroepsorganisaties. Q Consult heeft een impactanalyse gemaakt wat deze nieuwe taak betekent voor Veilig Thuis Nederland. Gebruik makend van deze analyse hebben wij geraamd dat de kosten voor Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg rond de €740.000 zullen gaan bedragen. Deze nieuwe taak gaat in op 1 januari 2019. In 2018 moet Veilig Thuis voorbereidingen treffen om op 1 januari 2019 startklaar te zijn:

- ✓ aanpassen ICT-systemen
- ✓ informatiemateriaal
- ✓ training medewerkers
- ✓ training keten

De kosten die hiermee gemoeid zijn voor 2018 staan als PM post op de begroting. Op basis van het advies van Q-consult moeten we voor 2018 rekening houden met een bedrag van

rond de € 250.000,- (zie ook blz. 5). VNG en ministeries zijn over bekostiging van de aanscherping Meldcode landelijk in gesprek.

Overgang naar stichting Veilig Thuis

Overgang van personeel van de stichting Bureau Jeugdzorg Limburg naar de stichting Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg brengt een aantal extra kosten met zich mee. Het gesprek over overgang personeel is nog gaande, vandaar dat er nog geen bedrag in de begroting is opgenomen.

In bovenstaande begroting is nog geen rekening gehouden met extra kosten in verband met eventuele overheveling van personeel van BJZ naar Veilig Thuis. Bij overheveling zullen er o.a. extra kosten ontstaan met betrekking tot:

- ✓ inrichting en uitvoering aparte salarisadministratie
- ✓ inrichting en uitvoering aparte pensioenadministratie
- ✓ extra werkzaamheden met betrekking tot loonaangiften
- ✓ verhoogde premies sociale verzekeringen door overgang naar publiek bestel
- ✓ extra accountantskosten

De totale extra kosten zullen (bij benadering) € 40.000 bedragen

Opbouwen reserve.

KPMG heeft voor ons soort organisaties een risicoprofiel opgesteld en geadviseerd om 20% van de begroting te reserveren om een weerstandsvermogen op te bouwen. In de stuurgroep is uitgesproken een bedrag van € 200.000,- als reserve acceptabel te vinden. 7% van de begroting, daarmee aan de krappe kant. Opmerking hierbij: als de stichting haar reserve aanspreekt is aanvulling tot het afgesproken plafond aan de orde en dient bij de volgende subsidieaanvraag te worden meegenomen.

Programma aanscherping en verbetering
Meldcode en werkwijze Veilig Thuis

Impactanalyse Veilig Thuis

Eindrapportage
Juni 2017

Datum

juni 2017

Opdrachtgevers impactanalyse

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Contact

Jan-Dirk Sprokkereef

Referentie

GV405

Inhoud

1 Inleiding	4
2 Impact op primair proces	7
2.1 Methode	7
2.2 Referentiepunt: 1 januari 2018	8
2.3 Volume adviesvragen en meldingen	9
2.4 Inzet Veilig Thuis per activiteit	10
2.5 Ontwikkeling kostprijzen per activiteit	13
2.6 Inverdieneffecten	13
2.7 Berekening financiële impact	14
3 ICT-matige impact	17
3.1 Nieuwe functionele wensen en eisen m.b.t. ICT	17
3.2 Impact op bestaande systemen	18
3.3 Privacyaspecten	19
4 Veranderopgave Veilig Thuis	20
4.1 Training medewerkers en ontwikkeling instructiemateriaal	20
4.2 Communicatie	20
Bijlage 1: Verantwoording	21
Bijlage 2: Disclaimer Q Consult	22

1 Inleiding

De aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Over huiselijk geweld en kindermishandeling is bekend dat eerder geweld één van de belangrijkste voorspellende factoren is voor toekomstig geweld. De mogelijkheid om signalen en vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling te combineren is daarom van groot belang. Zodat de aard en de ernst van de casuïstiek goed kunnen worden ingeschat, zodat geweld beëindigd kan worden en adequate hulpverlening in gang kan worden gezet. De 26 Veilig Thuis-organisaties vervullen hierbij een belangrijke rol. Zij hebben de wettelijke opdracht zicht op veiligheid te bieden. Zij beschikken over specifieke expertise om de aard en ernst van casuïstiek zorgvuldig te kunnen beoordelen en om vast te stellen welke interventies nodig zijn om tot een duurzame veilige situatie te komen. Om deze rol effectief in te kunnen vullen, is het van belang dat signalen en vermoedens van (ernstige gevallen van) huiselijk geweld en kindermishandeling systematisch in beeld komen bij Veilig Thuis. De voorgenomen aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is precies hierop gericht. De aanscherping van de Meldcode omvat de volgende maatregelen, die tezamen leiden tot de inrichting van een radarfunctie bij Veilig Thuis:

- **Aanscherping stap 5 Meldcode: introductie afwegingskader.** De eerste maatregel betreft een verplichting aan beroepsgroepen en sectoren die onder de werking van de Wet verplichte Meldcode vallen om een afwegingskader toe te voegen aan hun meldcode, waarin is vastgelegd bij welke mate van ernst professionals verplicht zijn signalen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling te melden bij Veilig Thuis. Doel is dat meer (ernstige) casuïstiek bij Veilig Thuis wordt gemeld. Verwacht mag worden dat het aantal adviesvragen en meldingen van professionals bij Veilig Thuis hierdoor toe zal nemen.
- **Uitbreiding bevoegdheden Veilig Thuis in adviesfase.** Een tweede maatregel betreft de mogelijkheid voor Veilig Thuis om bij adviesvragen (stap 2 Meldcode) informatie te kunnen betrekken van andere Veilig Thuis-organisaties en van een beperkt aantal andere organisaties, zoals bijvoorbeeld de vrouwenopvang, de reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming. Het gaat hierbij om bij adviesvragen middels een korte check relevante informatie op te kunnen vragen die de medewerkers van Veilig Thuis in staat stelt een gerichter advies uit te kunnen brengen, op basis van completere informatie over de casus. Een dergelijke check voert Veilig Thuis in beginsel altijd uit als de beller bereid is persoonsgegevens m.b.t. de casus te delen. Uitgangspunt is dat Veilig Thuis de beoogde check alleen uit zal voeren als deze, nog tijdens het telefoongesprek met de persoon die advies vraagt, snel uit te voeren is. Hieruit volgt dat de 'check' in een tijdsbestek van enkele minuten uit te voeren moet zijn.
- **Afhandeling burgersignalen.** Een derde maatregel uit het advies is erop gericht dat Veilig Thuis signalen van burgers altijd als melding aanneemt, als de burger de intentie heeft te

melden. Een burger die belt met Veilig Thuis doet dat veelal om een signaal kenbaar te maken, zonder daarbij bekend te zijn met het onderscheid tussen een adviesvraag en een melding. Aan Veilig Thuis de taak om dit met de burger helder te krijgen en te bepalen of hij of zij wil melden of dat het om een advies gaat. Naar verwachting zal dit leiden tot een grotere aantal meldingen dan in de huidige praktijk.

- **Introductie radarfunctie: versterking monitoring en regie op veiligheid.** Als gevolg van voornoemde maatregelen kan Veilig Thuis een rol als ‘radar’ op gaan nemen, doordat ernstige signalen altijd op de ‘radar’ komen en doordat Veilig Thuis signalen uit verschillende sectoren en over een langere periode van tijd kan combineren. De radarfunctie vergt aanpassingen in het werkproces van Veilig Thuis en leidt tot nieuwe functionele vereisten ten aanzien van informatiesystemen ten opzichte van de huidige praktijk. De introductie van de radarfunctie leidt verder tot een behoefte om de inzet van Veilig Thuis voor monitoring van casussen en regie op veiligheid te versterken.

Zie voor een nadere toelichting op de maatregelen het oorspronkelijke advies ‘Aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis’. Dit advies is online te raadplegen via www.rijksoverheid.nl (gebruik als zoekterm de volledige titel van het advies).

Impactanalyse Veilig Thuis

De aanscherping en verbetering van de Meldcode en de werkwijze van Veilig Thuis is erop gericht om de slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling effectiever te kunnen ondersteunen, door geweld zo vroeg mogelijk te signaleren en een halt toe te roepen en door adequate hulpverlening in te zetten. Duidelijk zal zijn dat de aanscherping van de Meldcode ook consequenties heeft voor de betrokken professionals. Dat zijn enerzijds alle professionals die onder de werking van de Wet verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vallen. Daarnaast zijn het de professionals die werken voor de 26 Veilig Thuis-organisaties.

Bij de bespreking van het advies ‘Aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis’ in het algemeen overleg van 12 oktober 2016 van de vaste Kamercommissie voor VWS bleek de voorgestelde aanscherping breed gesteund te worden. Randvoorwaardelijk is echter dat Veilig Thuis adequaat is toegerust om de beoogde stijging van het aantal adviesvragen en meldingen op te vangen en om een betrouwbare partner te zijn voor de professionals die zich tot Veilig Thuis richten. Hierop zegde de staatssecretaris van VWS toe de impact van de aanscherping van de Meldcode voor Veilig Thuis nader in beeld te laten brengen. Deze rapportage biedt de gevraagde uitwerking.

In deze rapportage wordt onderscheid gemaakt tussen impact met een structureel karakter en impact met een incidenteel karakter. Bij structurele impact gaat het om impact op het primaire proces van de Veilig Thuis-organisaties, als gevolg van de verwachte groei van het aantal adviesvragen en meldingen en aanpassingen in het werkproces. Deze impact wordt behandeld in hoofdstuk 2 van deze rapportage. Bij incidentele impact gaat het om de ICT-consequenties van de beoogde radarfunctie van Veilig Thuis en om de verandering voor Veilig Thuis om conform de maatregelen uit het advies te gaan werken. Deze impact wordt behandeld in hoofdstuk 3 resp. 4 van deze rapportage.

Deze rapportage beperkt zich tot de impact op de Veilig Thuis-organisaties. Hierbij benaderen we de problematiek van huiselijk geweld en kindermishandeling door een ‘bedrijfseconomische’ bril. Deze scope en dit perspectief passen bij de specifieke vraag de impact voor Veilig Thuis in beeld te brengen. Volledigheidshalve benadrukken we dat het overkoepelende doel een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is,

om geweld te stoppen en om adequate hulpverlening in te zetten. De impactanalyse heeft tot doel inzichtelijk te maken wat de impact van de aanscherping is voor Veilig Thuis, zodat Veilig Thuis effectief en adequaat bij kan dragen aan de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Deze rapportage brengt de impact van de aanscherping van de Meldcode in kwalitatieve zin in beeld. Op basis van de uitgangspunten die in deze rapportage worden gepresenteerd, is de impact ook in financiële termen doorgerekend. Deze financiële doorrekening geeft de volgende resultaten:

- Vanaf het moment van inwerkingtreden¹ van de aanscherping van de meldcode is een extra financiële investering in monitoring en inzet vertrouwensarts en gedragswetenschapper van € 21,0 miljoen per jaar noodzakelijk.
- De aanscherping van de meldcode heeft een volumegroei van adviezen en meldingen bij Veilig Thuis tot gevolg. Deze volumegroei maakt een financiële investering noodzakelijk van minimaal € 6,1 miljoen na 1 jaar en minimaal € 12,6 miljoen na 3 jaar.²

Van het deel van de aanscherping meldcode die ziet op de uitbreiding van de bevoegdheden tot het verwerken van persoonsgegevens door Veilig Thuis in de adviesfase, is bekend dat deze op een later moment in werking zal treden. De hieraan verbonden kosten maken onderdeel uit van deze impactanalyse (zie tabel 2, kolom 'advies en ondersteuning').

Jan-Dirk Sprokkereef
juni 2017

---

¹ De gegevens in deze impactanalyse gaan uit van de ingangsdatum van 1 januari 2018. Deze datum is bij het opleveren van deze impactanalyse nog niet definitief vastgesteld en kan nog gewijzigd worden.

² Het bedrag van €12.6 miljoen is cumulatief, dus de stijgingen van drie jaar opgeteld. Er wordt uitgegaan van een gefaseerde intreding van de effecten gedurende drie jaar. Dus pas na jaar drie is het totale, nu te voorziene effect bereikt.

2 Impact op primair proces

Dit hoofdstuk behandelt de te verwachten impact op het primair proces van Veilig Thuis als gevolg van de aanscherping en verbetering van de Meldcode en de werkwijze van Veilig Thuis. Impact als gevolg van andere ontwikkelingen en beleidskeuzes blijft dus buiten beschouwing. De verwachting is dat de aanscherping van de Meldcode zal leiden tot een toename van zowel het aantal adviesvragen als het aantal meldingen aan Veilig Thuis. Het betreft hier impact met een structureel karakter.

2.1 Methode

Voor het bepalen van de (structurele) impact op het primaire proces van de Veilig Thuis-organisaties hanteren we de volgende uitgangspunten:

- **Ceteris paribus:** Het doel van dit onderdeel van de impactanalyse is om de impact op het primaire proces van de Veilig Thuis-organisaties zichtbaar te maken *als gevolg van het advies 'aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis'*. We beperken ons dus tot impact die direct het gevolg is van de aanscherping van de Meldcode. Van andere factoren die van invloed zouden kunnen zijn op het primaire proces van Veilig Thuis, maar die niet een gevolg zijn van de aanscherping van de Meldcode, veronderstellen we dat deze gelijk blijven (*ceteris paribus*).
- **Referentiedatum:** De impactanalyse is erop gericht de impact op Veilig Thuis in beeld te brengen als gevolg van de aanscherping van de Meldcode. Deze aanscherping wordt van kracht per 1 januari 2018.³ Vanaf die datum geldt de verplichting aan beroepsgroepen om over een afwegingskader te beschikken dat bepaalt vanaf welke mate van ernst (signalen of vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling bij Veilig Thuis gemeld moeten worden. Deze datum hanteren we als referentiedatum voor de impactanalyse. Omdat deze datum in de toekomst ligt, én omdat de Veilig Thuis-organisaties nog volop in ontwikkeling zijn, is het noodzakelijk aannames te maken over hoe een referentie-VT er op dan uit zal zien. Hierop komen we in paragraaf 2.2 uitgebreid terug.
- **Rekenmethode/analysetechniek:** De impact van aanscherping van de Meldcode op het primaire proces van Veilig Thuis wordt in essentie bepaald door:
  - de verwachte groei van het aantal adviesvragen en meldingen
  - de activiteiten die Veilig Thuis daarbij uit dient te voeren
  - de met deze activiteiten gemoeide kosten.

³ Zie noot 1.

Het resultaat van de impactanalyse is een rechtstreekse functie van de aannames op de genoemde factoren. Een toelichting op deze aannames volgt in paragraaf 2.3 t/m 2.5.

2.2 Referentiepunt: 1 januari 2018

De impact 'aanscherping Meldcode' op het primaire proces van Veilig Thuis wordt bepaald ten opzichte van de referentiedatum 1 januari 2018.⁴ Omdat deze datum in de toekomst ligt, dient nader gedefinieerd te worden hoe een referentie-Veilig Thuis er op die datum naar verwachting uit zal zien.

Daarbij hanteren we de volgende uitgangspunten voor het referentie-VT:

- het referentie-VT heeft de 'basis op orde' conform Fase 1 van het Inspectietoezicht. Dit wil zeggen dat het referentie-VT voldoet aan criteria zoals die door de inspecties zijn gesteld voor de basiskwaliteit van Veilig Thuis
- het referentie-VT voldoet aan de kwaliteitseisen zoals geformuleerd in het Kwaliteitskader 'Zicht op Veiligheid'
- het referentie-VT heeft zodanige samenwerkingsafspraken met gemeenten en het lokaal veld, dat het VT eenvoudiger/lichtere casuïstiek na triage direct af kan schalen naar het lokaal veld.

Opgemerkt wordt dat de Veilig Thuis-organisatie nog volop in ontwikkeling zijn, mede om te kunnen voldoen aan voornoemde kwaliteitseisen. Voor het doel van de impactanalyse wordt ervan uitgegaan dat het referentie-VT (een 'maatgevend VT' zoals dat er op 1 januari 2018 uit zou kunnen zien) aan deze eisen dient te voldoen. Hierbij geldt dat de impact als gevolg van de aanscherping en verbetering van de Meldcode en de werkwijze van Veilig Thuis dus in beeld wordt gebracht ten opzichte van een situatie die niet alle VT's op het moment van schrijven deze impactanalyse al hebben bereikt. De inzet om op het hiervoor benoemde 'referentiekwaliteitsniveau' te komen valt dus nadrukkelijk *buiten* de scope van deze impactanalyse.

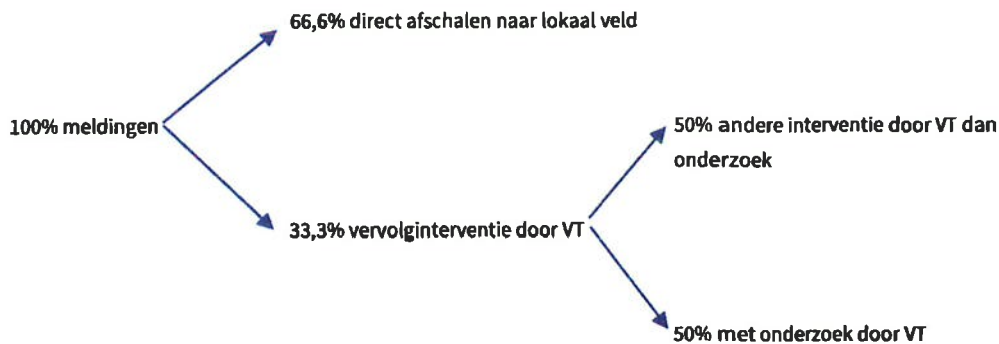
Bij de afhandeling van meldingen maken we onderscheid tussen:

- Meldingen die Veilig Thuis na triage direct overdraagt naar het lokaal veld. Het betreft lichtere/eenvoudiger casuïstiek die Veilig Thuis direct kan overdragen naar het lokaal veld. Dit zijn meldingen die Veilig Thuis ontvangt en triageert aan de hand van triage-instrumentarium. Veilig Thuis heeft geen of zeer beperkt tijd geïnvesteerd in het voeren van gesprekken.
- Als Veilig Thuis een casus een vervolg geeft, dan houdt Veilig Thuis de casus zelf in beheer. Zowel na onderzoek als na een andere interventie door Veilig Thuis, draagt Veilig Thuis de casus alsnog over. Hierbij geldt dat de overdracht een stuk complexer is dan bij meldingen die Veilig Thuis direct kan overdragen.
- Meldingen die Veilig Thuis na triage niet direct overdraagt, maar een vervolg geeft. Het betreft 'zwaardere' meldingen. Veilig Thuis verrijkt de gegevens en context van de melding om een completer beeld te krijgen, bijvoorbeeld door één of meerdere gesprekken met betrokkenen te voeren. Bij deze meldingen kan nader onderscheid worden gemaakt naar interventies mét en zonder onderzoek door Veilig Thuis.

Voor het referentie-VT hanteren we de volgende verhouding in de mix van de meldingen en de wijze van afhandeling door Veilig Thuis:

⁴ Zie noot 1.

Figuur 1: Afdoeningsmix referentie-VT

Voorvoemde percentages⁵ hebben betrekking op wat per 1 januari 2018 als een *state of the art* Veilig Thuis kan worden beschouwd. Kenmerkend hierbij is dat een dergelijk Veilig Thuis maar bij een beperkt deel van de meldingen zelf onderzoek verricht. De wisselwerking met het lokaal veld/regioteams is hierbij van groot belang. Immers, wil Veilig Thuis een melding over kunnen dragen, dan zal de samenwerking met het lokaal veld/regioteam goed ingeregeld moeten zijn. Voor veel Veilig Thuis-organisaties geldt dat deze samenwerking nog volop in ontwikkeling is. De verhoudingsgetallen in de wijze waarop VT's momenteel meldingen afhandelen liggen daardoor anders dan in figuur 1 gepresenteerd. Verwacht wordt dat de Veilig Thuis-organisaties zich in 2017 en 2018 verder zullen ontwikkelen in de richting van de in figuur 1 genoemde percentages.

Monitoring van casuïstiek

Als onderdeel van de radarfunctie van Veilig Thuis wordt van Veilig Thuis verwacht dat zij zicht op veiligheid houdt. In de huidige praktijk vindt monitoring van casussen veelal plaats op basis van een telefonisch rappel. Bij ernstige casuïstiek is een intensievere inzet gewenst. In de impactanalyse is daarom een versterking van de inzet op monitoring voorzien (zie verder paragraaf 2,4). Hierbij geldt dat monitoring ook gericht moet zijn op de veiligheid op langere termijn. Specifiek geldt dit voor problematiek waarbij kinderen betrokken zijn. Dan is longitudinaal onderzoek bij uitstek gewenst.

2.3 Volume adviesvragen en meldingen

De aanscherping van de Meldcode is erop gericht om meer casussen van huiselijk geweld en kindermishandeling bij Veilig Thuis op de radar te krijgen. De vraag is hoe het aantal adviesvragen en meldingen aan Veilig Thuis zich zal ontwikkelen. Overwegingen hierbij zijn:

- dat vanaf 1 januari 2018 een groei van het aantal adviesvragen en meldingen wordt verwacht omdat dan voor beroepsgroepen de verplichting geldt een afwegingskader te hanteren dat aangeeft vanaf welke mate van ernst (signalen of vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling bij Veilig Thuis moeten worden gemeld
- dat deze groei zich niet zozeer sprongsgewijs, maar eerder geleidelijk zal ontwikkelen, als gevolg van een grotere bewustwording onder professionals⁶

⁵ De genoemde percentages wijken af van de percentages in de tussenrapportage. Redenen hiervoor zijn gelegen in het beschikbaar komen van meer data met betrekking tot de uitgangssituatie van Veilig Thuis-organisaties en in de bevindingen uit het traject definiëring van diensten Veilig Thuis.

⁶ Als referentie is verwezen naar de implementatie van de Kindcheck bij ziekenhuizen, waarna het aantal meldingen van kindermishandeling jaarlijks met 7% is gegroeid.

- dat de groei van het aantal adviesvragen en meldingen mede samenhangt met de mate waarin handhaving van het nakomen van het afwegingskader door professionals plaatsvindt (inspectietoezicht en tuchtrecht)
- dat adviesvragen en meldingen beiden een stijging zullen laten zien, maar dat niet elke adviesvraag eindigt in een melding; de maximale stijging van het aantal adviesvragen wordt daarom hoger ingeschat dan die van het aantal meldingen
- voor signalen van burgers geldt dat Veilig Thuis deze zal opnemen als meldingen, als dit de bedoeling van de beller is. In de huidige praktijk worden burgersignalen regelmatig door Veilig Thuis als adviesvraag afgehandeld. Dit leidt tot een afname van het aantal adviesvragen van burgers en een stijging van het aantal meldingen door burgersignalen.

Voor de ontwikkeling van het aantal adviesvragen en meldingen wordt voor de eerste jaren na de aanscherping per 1 januari 2018 een jaarlijkse groei voorzien binnen de volgende bandbreedte:

Tabel 1: Scenario's ontwikkeling aantal adviesvragen en meldingen Veilig Thuis

groeipercentage per jaar voor	scenario laag	scenario midden	scenario hoog
Adviesvragen	+ 5%	+ 15%	+ 25%
Meldingen	+ 5%	+ 7%	+ 10%

2.4 Inzet Veilig Thuis per activiteit

Naast de ontwikkeling van het aantal adviesvragen en meldingen is vervolgens ook van belang welke inzet Veilig Thuis hierbij gemiddeld levert. Het gaat hierbij om de vraag in hoeverre *als gevolg van de aanscherping van de Meldcode* de inzet van Veilig Thuis voor verschillende te onderkennen activiteiten zal toe- of afnemen.

Het gaat hierbij om de volgende activiteiten:

- Advies en ondersteuning
- Melding: direct afschalen naar het lokale veld
- Melding: inzetten vervoltraject zonder onderzoek
- Melding: inzetten vervoltraject met onderzoek.

Voor genoemde activiteiten bestrijken niet het gehele activiteitspectrum van de Veilig Thuis-organisaties. Tussen de VT's bestaan verschillen in activiteiten, onder meer als gevolg van inrichtingskeuzes door gemeenten vanwege hun decentrale verantwoordelijkheid voor Veilig Thuis. Genoemde hoofdactiviteiten gelden echter voor alle VT's. De impact van aanscherping van de Meldcode wordt op deze activiteiten verwacht. In de impactanalyse wordt daarom van deze activiteiten uitgegaan. Taken die niet wettelijk zijn voorbehouden aan Veilig Thuis en activiteiten waarop geen impact wordt verwacht blijven buiten beschouwing.

Op genoemde hoofdactiviteiten wordt de volgende impact verwacht:

Advies en ondersteuning

De hoofdactiviteit 'advies en ondersteuning' betreft het geven van advies aan professionals in het kader van stap 2 van de Meldcode. Als gevolg van de aanscherping van de Meldcode

wordt een beperkte extra inzet van Veilig Thuis verwacht, vanwege de radarfunctie van Veilig Thuis. Door informatie van andere Veilig Thuis-organisaties en van relevante partners (bijvoorbeeld vrouwenopvang, reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen) te betrekken én door de verwachte toename van het aantal meldingen zal de hoeveelheid informatie waarover medewerkers van Veilig Thuis in de adviesfase kunnen beschikken toenemen. Het lezen en wegen van deze informatie vergt uiteraard tijd. Er zal echter niet bij alle adviesvragen sprake zijn van een check door Veilig Thuis in informatiesystemen. Alleen als de professional die belt ervoor kiest de naam te verstrekken zal Veilig Thuis een dergelijke bevraging uitvoeren. Als de professional die belt dit wenst, voert Veilig Thuis dus wel *altijd* een check uit. De extra inzet hangt vervolgens af van het resultaat van de bevraging: deze is uiteraard alleen nodig als de bevraging van informatiesystemen tot één of meerdere 'hits' leidt.

Ten behoeve van de impactanalyse wordt uitgegaan van een extra inzet van gemiddeld 10 minuten per adviesvraag. Het gaat hierbij om een gemiddelde van alle adviesvragen samen, ook die waar de professional geen persoonsinformatie verstrekt en Veilig Thuis dus geen informatie hoeft te bevragen.

Meldingen: direct overdragen naar het lokale veld

Op deze activiteit wordt als gevolg van de aanscherping van de Meldcode geen verandering in inzet door Veilig Thuis verwacht.

Meldingen: inzetten vervolgtraject met interventie/onderzoek door Veilig Thuis

Voor de hoofdactiviteiten 'melding: inzetten vervolgtraject met/zonder interventie' geldt dat Veilig Thuis alle meldingen triageert, vervolgens afhankelijk van aard en ernst bepaalt welke inzet nodig is en tenslotte invulling geeft aan monitoring. Hieronder lichten we de impact op deze subactiviteiten nader toe:

Triage. Voor triage geldt dat er meer tijd gemoeid zal zijn met het wegen en beoordelen van signalen vanwege de radarfunctie, aanvullend op inzet die reeds in de adviesfase is gepleegd. Hier staat echter tegenover dat er minder inzet nodig is om informatie te verzamelen, doordat deze vanwege de radarfunctie gemakkelijker beschikbaar is. De tijd die Veilig Thuis-medewerkers nu nog besteden aan het bevragen van partijen als reclassering, vrouwenopvang en Raad voor de Kinderbescherming zal vanwege de radarfunctie teruglopen. Per saldo is de verwachting dat beide effecten elkaar opheffen en dat de inzet voor triage per melding dus constant blijft.

Inzet na triage. Conform het kwaliteitskader 'Zicht op veiligheid' zal Veilig Thuis hier gedifferentieerd invulling aan geven. Aard en ernst van de casuïstiek zijn bepalend voor de inzet van Veilig Thuis, met als zwaarste vorm een volledig onderzoek. De impactanalyse is gebaseerd op het uitgangspunt dat de Veilig Thuis-organisaties per 1 januari 2018 landelijk op een dergelijke gedifferentieerde wijze meldingen afhandelen (en dus niet bij elke melding een onderzoek inzetten). Op dit aspect wordt geen impact verwacht als gevolg van de aanscherping van de Meldcode.

Monitoring. Het gaat hier om monitoring van meldingen die Veilig Thuis niet direct doorgeleidt naar het lokale veld en die vanwege de ernst of aard van de problematiek een betrokkenheid van Veilig Thuis zelf vergen. In de huidige praktijk blijft de inzet die Veilig Thuis-organisaties plegen voor monitoring van casussen veelal beperkt tot het bellen van de melder en/of gezin in de vorm van 'rappel' na 3 maanden en na een jaar. Verwacht wordt dat Veilig Thuis op deze subactiviteit een grotere inzet zal gaan plegen om zicht op veiligheid te

houden, inclusief het bevragen van betrokkenen (ook kinderen!) op veiligheid). Dit sluit aan bij het idee van de radarfunctie van Veilig Thuis. Het gaat hierbij om een substantiële toename van de inzet ten behoeve van monitoring. Deze bedraagt in de huidige praktijk zo'n 2,5 uur per casus. Om de monitoringsfunctie kwalitatief te versterken wordt een inzet van 10 uur per jaar wenselijk geacht. Uitgaande van een monitoringstermijn van anderhalf jaar betekent dit een toename met een factor 6 tot 15 uur per casus.

Ten behoeve van de impactanalyse wordt uitgegaan van een extra inzet van gemiddeld 13 uur per casus voor monitoring (van 2 naar 15 uur).

NB: Het betreft hierbij extra inzet t.b.v. monitoring voor de meldingen die niet direct naar het lokale veld worden doorgeleid. Voor alle meldingen die wel direct worden doorgeleid naar het lokale veld (omdat het gaat om lichte problematiek waar de inzet van het lokale team afdoende is) geldt dat Veilig Thuis niet monitort, tenzij er sprake is van een nieuw signaal, of er specifieke afspraken zijn gemaakt met het lokaal veld. Bij ieder nieuw signaal voert Veilig Thuis opnieuw een triage uit en beoordeelt Veilig Thuis of het nieuwe signaal tot een andere inschatting van de casus leidt.

Samenvatting

Onderstaande tabel vat de extra inzet van Veilig Thuis op de hiervoor besproken hoofdactiviteiten nog eens kort samen:

Tabel 2: Samenvatting impact op inzet Veilig Thuis per hoofdactiviteit

	Advies en ondersteuning	Melding: direct naar lokaal veld	Melding: inzetten vervolgtraject zonder onderzoek	Melding: inzetten vervolgtraject met onderzoek
advies geven	gemiddeld 10 minuten extra inzet vanwege extra info door radarfunctie (NB: betreft alle adviesvragen samen)			
triageren	per saldo geen verandering		per saldo geen verandering	per saldo geen verandering
inzet na triage			geen verandering	geen verandering
monitoring			Versterking monitoring door extra inzet: van 2,5 naar 15 uur (factor 6)	Versterking monitoring door extra inzet: van 2,5 naar 15 uur (factor 6)

2.5 Ontwikkeling kostprijzen per activiteit

De impact op het primair proces van Veilig Thuis hangt naast de groei van het aantal adviesvragen en meldingen en de inzet die Veilig Thuis daarbij levert ook samen met de kostprijs per activiteit.

Inzet gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen

Als gevolg van een groeiende behoefte aan specialistisch advies, triage, inzet na triage en monitoring wordt een groei van de inzet van vertrouwensartsen en gedragsdeskundigen van 25% verwacht m.i.v. 2018. Het gaat hierbij om een toename van de inzet van relatief dure medewerkers van Veilig Thuis. Deze inzet is echter realistisch om recht te doen aan de door (medisch) professionals geuite behoefte aan specialistisch advies én de verwachte groei van het aantal zware meldingen.

Overige effecten op kostprijzen

Voor het overige worden in de kostprijzen per activiteit als gevolg van de aanscherping van de Meldcode geen wijzingen verwacht.

2.6 Inverdieneffecten

De voorgaande paragrafen hebben betrekking op ontwikkelingen die leiden tot een groei van de inzet van Veilig Thuis. Als gevolg van de aanscherping van de Meldcode dienen ook mogelijke inverdieneffecten in de analyse te worden betrokken. Hieronder behandelen wij de verwachte inverdieneffecten als gevolg van hermeldingen en doelmatigheidswinst als gevolg van keteneffecten.

Hermeldingen

Bij de toename van het aantal meldingen geldt dat niet elk signaal betrekking zal hebben op een nieuwe casus. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen dubbele signalen en hermeldingen. Met dubbele signalen bedoelen we signalen die op hetzelfde moment door verschillende melders aan Veilig Thuis worden doorgegeven. Duidelijk zal zijn dat Veilig Thuis niet elk signaal als een nieuwe melding op zal vatten. Met hermeldingen doelen we op een meldingen die over een langere periode van tijd Veilig Thuis bereiken en die betrekking hebben op dezelfde casus. Hierbij geldt dat elk nieuw signaal opnieuw door Veilig Thuis getriageerd zal worden. Van een inverdieneffect is bij deze hermeldingen dan ook geen sprake. Voor dubbele signalen geldt dat dat in de huidige praktijk ook al mogelijk is. De ervaring leert dat het aantal dubbele signalen in de praktijk beperkt is.

Keteneffecten

Als gevolg van de aanscherping van de Meldcode zijn ook effecten in de keten denkbaar. Door vroegtijdiger signalering van problematiek en door gerichtere inzet kan zwaardere zorg in een later stadium mogelijk voorkomen worden. Dergelijke effecten zullen echter naar verwachting pas op termijn zichtbaar worden en zullen in de impactanalyse daardoor geen direct effect hebben. Hierbij wordt tevens opgemerkt dat voor Veilig Thuis ook in toenemende mate sprake is van afhankelijkheden in de relatie met ketenpartners. Ook dit aspect blijft hier buiten beschouwing.

2.7 Berekening financiële impact

Op basis van de uitgangspunten die in voorgaande paragrafen zijn benoemd kan de impact op het primair proces van Veilig Thuis worden berekend. Om deze berekening uit te kunnen voeren is het van belang gebruik te kunnen maken van actuele en valide data over de bedrijfsvoering van Veilig Thuis. Bij de validiteit speelt een rol dat gelijke definities worden gehanteerd voor de omschrijven van diensten en activiteiten. Anders bestaat het risico dat appels met peren worden vergeleken. Voor de berekening van de financiële impact wordt, in afstemming met het Netwerk Veilig Thuis, aansluiting gezocht bij een benchmarkonderzoek waaraan een ruime meerderheid van de Veilig Thuis-organisaties deelneemt.

De impactanalyse gaat uit van de referentiedatum 1 januari 2018. De data in het benchmarkonderzoek hebben betrekking op het jaar 2017. Er is gerekend met begrotingscijfers voor het jaar 2017. Deze data zijn de meest actuele beschikbare cijfers.

Verantwoording doorrekening

Door Q Consult is een doorrekening gemaakt van de uitgangspunten die in dit hoofdstuk zijn beschreven. Gewerkt is met gegevens van alle Veilig Thuis-organisaties die deelnemen aan de Q Consult-benchmark. Eén Veilig Thuis-organisatie is buiten beschouwing gelaten, omdat op het moment van de doorrekening deze organisatie nog niet verantwoordelijk was voor de afhandeling van de politiemutaties huiselijk geweld.

Gewerkt is met de gegevens van in totaal 14 Veilig Thuis-organisaties, die samen een verzorgingsgebied bedienen waar 9,75 miljoen mensen wonen (57,5% van de totale bevolking). Onderstaand volgt een overzicht van de Veilig Thuis-organisaties die bij de doorrekening zijn betrokken:

- Veilig Thuis Rotterdam-Rijnmond
- Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg
- Veilig Thuis Midden-Brabant
- Veilig Thuis Haaglanden
- Veilig Thuis Midden-Gelderland
- Veilig Thuis West-Brabant
- Veilig Thuis Hollands Midden
- Veilig Thuis Noord-Holland Noord
- Veilig Thuis Flevoland
- Veilig Thuis Noord-Oost Brabant
- Veilig Thuis Zuid-Oost Brabant
- Veilig Thuis Noord-Oost Gelderland
- Veilig Thuis Drenthe
- Veilig Thuis Groningen

Q Consult heeft een disclaimer opgesteld die integraal onderdeel vormt van de doorrekening. Deze disclaimer is opgenomen als bijlage bij deze rapportage.

Resultaten doorrekening

Tabel 3: Inzet in uren per activiteit

Activiteit	Uitgangssituatie (begroting 2017)	Per 1/1/2018 (na intensivering)
Advies/ondersteuning (toename vanwege extra info radarfunctie)	1,93	2,09
Meldingen lokaal veld (geen veranderingen)	3,32	3,32
Meldingen interventie zonder onderzoek (toename vanwege extra inzet t.b.v. monitoring)	17,26	26,51
Meldingen interventie met onderzoek (toename vanwege extra inzet t.b.v. monitoring)	37,92	49,10

Tabel 4: Kosten per activiteit

Activiteit	Uitgangssituatie (begroting 2017)	Per 1/1/2018 (na intensivering)
Advies/ondersteuning (toename vanwege extra info radarfunctie)	€ 103	€ 115
Meldingen lokaal veld (geen veranderingen)	€ 167	€ 170
Meldingen interventie zonder onderzoek (toename vanwege extra inzet t.b.v. monitoring)	€ 818	€ 1.295
Meldingen interventie met onderzoek (toename vanwege extra inzet t.b.v. monitoring)	€ 1.906	€ 2.520

Tabel 5: Ontwikkeling volume adviesvragen en meldingen in absolute aantallen (landelijk)

	2017	2018 laag	2018 midden	2018 Hoog
Advies/ondersteuning	74.819	78.560	86.042	93.524
Meldingen lokaal veld	69.369	72.837	74.225	76.306
Meldingen interventie zonder onderzoek	17.343	18.209	18.557	19.077
Meldingen interventie met onderzoek	17.343	18.209	18.557	19.077

Leeswijzer: in 2017 zijn er landelijk 74.819 adviesvragen per jaar. De tabel toont de toename in het eerste jaar na aanscherping van de Meldcode voor de drie scenario's.

Tabel 6: Verwachte landelijke kosten Veilig Thuis voor het jaar 2017

Landelijke kosten 26 Veilig Thuis-organisaties 2017*	Kosten x € 1 mln.
Totaal	€ 88,5
waarvan variabel (personeel)	€ 66,6
waarvan vast	€ 21,9

* De kosten zijn gebaseerd op een extrapolatie naar landelijk niveau.

Tabel 7: Kosten per jaar (x € 1 mln.) bij gelijk blijvende vaste kosten

Scenario *	2018	2019	2020
Laag	€ 115,6	€ 117,4	€ 122,1
Midden	€ 118,1	€ 122,6	€ 130,5
Hoog	€ 121,3	€ 129,7	€ 142,5

* Verwezen wordt naar de 3 scenario's die in tabel 1 (paragraaf 2.3) zijn uitgewerkt.

Tabel 8: Financiële impact (x € 1 mln.) bij gelijk blijvende vaste kosten

Scenario*	2018 vs. 2017	2019 vs. 2018	2020 vs. 2019	Totale impact over 3 jaar
Laag	€ 27,1	€ 1,7	€ 4,8	€ 33,6
Midden	€ 29,5	€ 4,5	€ 8,0	€ 42,0
Hoog	€ 32,7	€ 8,4	€ 12,8	€ 54,0

* Verwezen wordt naar de 3 scenario's die in tabel 1 (paragraaf 2.3) zijn uitgewerkt.

Tabel 9: Impact investering in monitoring en inzet VA/GD (x € 1 mln. per jaar)

	investering per 1/1/2018
Intensivering monitoringsfunctie	€ 18,1
Extra inzet vertrouwensartsen en gedragsdeskundigen	€ 2,8
Gezamenlijke impact intensiveringen/kwaliteitsimpuls	€ 21,0

Tabel 10: Impact volumegroei adviezen en meldingen (x € 1 mln. over periode 3 jaar)

	laag	Midden	hoog
Na 1 jaar	€ 6,1	€ 8,5	€ 11,7
Na 3 jaar	€ 12,6	€ 21,0	€ 33,0

3 ICT-matige impact

Dit hoofdstuk behandelt de ICT-matige consequenties van de implementatie van het advies 'aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis'. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar impact op de bestaande ICT-systemen bij de 26 Veilig Thuis-organisaties en impact als gevolg van nieuwe functionele vereisten aan de ICT vanwege de radarfunctie van Veilig Thuis.

3.1 Nieuwe functionele wensen en eisen m.b.t. ICT

Het advies 'aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis' voorziet in het inrichten van een radarfunctie bij Veilig Thuis. De behoefte aan een radarfunctie bij Veilig Thuis komt voort uit de analyse dat huiselijk geweld en kindermishandeling problematiek betreft met een veelal langdurig karakter. Om die reden is het van belang om (ernstige) signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling vast te leggen, zodat signalen over een langere periode van tijd en vanuit verschillende professionele domeinen kunnen worden gecombineerd.

Onderdeel van de radarfunctie is dat Veilig Thuis in stap 2 van de Meldcode, waarbij een beller Veilig Thuis om advies kan vragen, een korte check kan doen om na te gaan of de persoon of het gezin waar de vraag betrekking op heeft 'op de radar staat'. Na de raadpleging zal Veilig Thuis de persoonsgegevens direct vernietigen. Van een blijvende registratie in stap 2 van de Meldcode is dus geen sprake. Het gaat om een raadpleging, die overigens alleen plaatsvindt als de beller daar zelf voor kiest door de naam van de persoon/het gezin op wie de adviesvraag betrekking heeft met Veilig Thuis te delen.

Dit vergt dat Veilig Thuis bij adviesvragen (stap 2 Meldcode) zoveel mogelijk real time inzicht heeft in signalen afkomstig uit in ieder geval de volgende bronnen:

- meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals vastgelegd door de 26 Veilig Thuis-organisaties: dit veronderstelt een koppeling van de informatiesystemen van de 26 VT's
- informatie van Gecertificeerde Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming, de Vrouwenopvang en reclasseringsorganisaties, die voor Veilig Thuis relevant is om een goede inschatting van aard en ernst van de problematiek te kunnen maken.

Beide punten lichten wij hieronder nader toe.

Informatie-uitwisseling tussen de 26 Veilig Thuis-organisaties

De radarfunctie veronderstelt allereerst dat de informatiepositie van de 26 Veilig Thuis-organisaties gekoppeld wordt. Juist omdat huiselijk geweld en kindermishandeling problematiek met een langdurig karakter betreft is het van belang dat er sprake is van een landelijk dekkende informatiepositie van Veilig Thuis. Het is niet wenselijk dat de radarfunctie

begrensd zou zijn tot het werkgebied van één VT. Gezinnen kunnen immers verhuizen. Om een landelijk dekkende informatiepositie te realiseren, is de functionele behoefte de registraties uit de bedrijfsprocessensystemen van de 26 afzonderlijke VT's te kunnen combineren. De Veilig Thuis-organisaties gebruiken verschillende systemen, waarvan Clavis en Regas de voornaamste zijn. Een beperkt aantal VT's gebruikt RegioPro of nog een ander systeem.

Grofweg liggen er twee routes open om de functionele wens om de informatiesystemen van de 26 VT's te koppelen invulling te geven. De eerste is een ICT-schil te bouwen die gegevens uit onderliggende systemen ophaalt en ontsluit. De tweede keuze behelst de keuze voor één bedrijfsprocessensysteem dat uniform is voor alle VT's en dat tevens de radarfunctionaliteit ondersteunt. In beide gevallen dient beveiligde informatieoverdracht tussen de Veilig Thuis-organisaties te zijn geborgd.

Van beide opties zullen de consequenties nader in beeld moeten worden gebracht. Dit is een vraagstuk waar de Veilig Thuis-organisaties zich eerste zelf over uit zullen moeten kunnen spreken. In de eerste helft van 2017 zullen in nauwe samenwerking met het Netwerk Veilig Thuis de functionele vereisten nader worden gespecificeerd. Hierbij wordt ook een analyse gemaakt van de haalbaarheid van voornoemde hoofdscenario's.

Real time zicht op informatie van partners

De tweede functionele behoefte betreft de mogelijkheid om bij adviesvragen (stap 2 Meldcode) informatie te kunnen betrekken van een gelimiteerd aantal partijen, waarvan de informatie relevant is om hoog risicocasussen te kunnen onderkennen. Dit is randvoorwaardelijk om de extra bevoegdheid van Veilig Thuis in stap 2 te kunnen realiseren. Het gaat om informatie van Gecertificeerde Instellingen, de vrouwenopvang, de reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming. De behoefte is om in ieder geval zicht te hebben op 'dat'-informatie, dat wil zeggen: een signaal als over de persoon op wie de bevraging betrekking heeft bij genoemde partijen informatie beschikbaar is. Dit ter onderscheid van zogenaamde 'wat'-informatie, die betrekking heeft op de inhoud van deze informatie. Ook hiervoor geldt dat allereerst een nadere detailuitwerking van de functionele vereisten noodzakelijk is, waarbij ook het perspectief van de partijen van wie Veilig Thuis informatie zou willen betrekken expliciet betrokken dient te worden. Genoemde partijen zijn immers gehouden aan eigen richtlijnen ten aanzien van het delen van informatie. Tevens geldt dat voor een juiste interpretatie van informatie specifieke deskundigheid noodzakelijk kan zijn. Van een simpele 'inkijk' in de systemen van genoemde partijen kan dan ook geen sprake zijn. Opgave is te onderzoeken op welke wijze en met welke (ICT-matige) randvoorwaarden de beoogde informatiedeling invulling kan krijgen. Hierbij worden ook de mogelijkheden en beperkingen van de Verwijsindex Risicjongeren (VIR) betrokken.

Net als bij de informatiedeling tussen de VT-organisaties onderling geldt ook bij deze functionaliteit dat deze in de eerste helft van 2017 nader zal worden uitgewerkt. Hierbij wordt samengewerkt met het Netwerk Veilig Thuis en partijen met wie informatie-uitwisseling vanwege de radarfunctie gewenst is (GI, RvdK, vrouwenopvang, reclassering).

3.2 Impact op bestaande systemen

Naast de nieuwe functionele vereisten als gevolg van de radarfunctie (informatiedeling tussen VT-organisaties onderling en met partners) is ook de vraag relevant in hoeverre de bestaande ICT-systemen aanpassing behoeven als gevolg van de aanscherping van de

Meldcode. Meer dan 80% van de Veilig Thuis-organisaties maakt gebruik van Clavis of Regas als bedrijfsprocessensysteem. Slechts enkele VT's gebruiken een ander systeem, zoals RegioPro. Experts van Veilig Thuis op het gebied van genoemde ICT-systemen geven aan geen tot zeer beperkte impact te verwachten op de huidige informatiesystemen, als de nieuwe functionaliteiten zoals in paragraaf 3.1 zijn besproken buiten beschouwing worden gelaten. Werkinstructies zullen moeten worden veranderd en uit oogpunt van managementinformatie zullen mogelijk extra velden/rubrieken aangemaakt worden om te registreren als een melding direct naar het lokale veld wordt doorgezet. Dergelijke aanpassingen kunnen binnen de normale begrotingen en bedrijfsvoering worden opgevangen.

3.3 Privacyaspecten

Informatiespecialisten van Veilig Thuis hebben aandacht gevraagd voor de privacyaspecten die samenhangen met de aanscherping van de Meldcode. Dit aspect speelt vooral een rol bij de uitwerking van de radarfunctie en het realiseren van de mogelijkheid om met persoonsgegevens te werken in de adviesfase (stap 2 Meldcode). Aandachtspunten zijn databeveiliging, beveiligde uitwisseling tussen organisaties en autorisatie van functionarissen. Hierbij speelt het aspect van doelbinding een rol: professionals dienen geen inzage te kunnen hebben in dossiers waar zij geen directe bemoeienis bij hebben. In relatie tot de privacyaspecten is door experts van Veilig Thuis tevens de verwachting geuit dat het aantal inzageverzoeken en klachten in navolging van het aantal adviesvragen en meldingen zal stijgen. De (financiële) impact hiervan is in deze impactanalyse niet nader uitgewerkt.

4 Veranderopgave Veilig Thuis

Dit hoofdstuk beschrijft de te verwachten impact voor de medewerkers van Veilig Thuis. Van hen wordt verwacht dat zij gaan werken conform de uitgangspunten uit het advies 'Aanscherping en verbetering Meldcode'. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het principe om burgersignalen altijd als melding aan te nemen, indien de beller dit beoogt, om de mogelijkheid in de adviesfase (stap 2 Meldcode) persoonsgegevens te bevragen vanwege de radarfunctie, om het meer gedifferentieerd afhandelen van meldingen en om een versterkte inzet op monitoring. Hieronder gaan wij achtereenvolgens in op training van betrokken medewerkers en op communicatie en voorlichting rond de aanscherping van de Meldcode.

4.1 Training medewerkers en ontwikkeling instructiemateriaal

Het werken volgens de uitgangspunten van het advies 'Aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis' vergt van alle medewerkers van Veilig Thuis dat zij goed geïnformeerd zijn over de feitelijke veranderingen én over de achterliggende visie. Het ligt voor de hand dat hiervoor een trainingsaanbod wordt ingericht. Het Netwerk Veilig Thuis zou daarvoor als opdrachtgever kunnen optreden. De aanpassingen in de werkwijze als gevolg van de aanscherping van de Meldcode raken direct aan de kernopdracht van Veilig Thuis. Het is daarom redelijk te veronderstellen dat de indirecte uren die gemoeid zijn met het trainen van medewerkers ten laste komen van de reguliere begroting van de 26 VT-organisaties. Ervan uitgaande dat instructiemateriaal in de vorm van digitale middelen beschikbaar kan worden gesteld, worden de kosten voor trainers en leermiddelen beperkt geacht. Het betreft hier interne trainingen voor medewerkers van Veilig Thuis-organisaties. Veilig Thuis zal naar verwachting ook bijdragen aan de ontwikkeling van afwegingskaders voor beroepsgroepen die onder de Wet Meldcode vallen. Dit aspect is hier buiten beschouwing gelaten.

4.2 Communicatie

Naast een interne veranderopgave is het voor de 26 Veilig Thuis-organisaties van belang dat zij ook in hun externe communicatie goed voorbereid invulling kunnen geven aan de aanscherping van de Meldcode. Goede voorlichting over de aanscherping van de Meldcode kan ertoe bijdragen dat burgers geen hogere drempel zullen ervaren om contact te zoeken met Veilig Thuis. Mogelijk is hier aanvullend voorlichtingsmateriaal gewenst. In hoeverre dit het geval is, dient in overleg met het Netwerk Veilig Thuis te worden bepaald.

Bijlage 1: Verantwoording

- Deze impactanalyse is uitgevoerd in opdracht van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Veiligheid en Justitie en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) door Jan-Dirk Sprokkereef, opsteller van het advies ‘Aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis’.
- Ten behoeve van de impactanalyse is een tweetal werksessies georganiseerd, waarbij vertegenwoordigers van Veilig Thuis-organisaties, gemeenten, de VNG en de ministeries van VWS en VenJ zijn geraadpleegd. Aanvullend op deze sessies zijn ook bilateraal experts geconsulteerd. Hieronder volgt een overzicht van de geraadpleegde personen en organisaties.
- De resultaten zijn besproken tijdens de vergadering van managers van het netwerk Veilig Thuis op 18 april 2017 en teruggekoppeld aan de overige deelnemers aan de werksessies.
- De bevindingen die in deze rapportage zijn gepresenteerd zijn gebaseerd op hetgeen in de werksessies en bilaterale gesprekken is besproken, maar komen volledig voor rekening van de opsteller van het rapport.

Deelnemers werksessies

Daniëlle van As	Veilig Thuis Kennemerland
Karin Austmann	VNG
Ditmar van den Berg	Veilig Thuis Drenthe
Marike de Boer	Gemeente Utrecht
Wianne Brandt	Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond
Mariëlle Dekker	Augeo Foundation
Susan Dijkman	Veilig Thuis Kennemerland
Jocé Gankema	Ministerie van Veiligheid en Justitie
Theo Hijkoop	Gemeente Enschede
Frauke van Iperen	VNG
Lida Hoek	Veilig Thuis Noord-Holland Noord
Erik Hubers	Veilig Thuis Zuidoost-Brabant
Claudia Lucardie	Ministerie van VWS
Klaske van der Meulen	Ministerie van VWS

Overige geraadpleegde experts

Annemiek van der Bas	Veilig Thuis Flevoland
Patrick Bolink	Samen Veilig Midden-Nederland
Nina Hille Ris Lambers	Veilig Thuis Gooi- en Vechtstreek
Jenny Klijnsma	Veilig Thuis Friesland
Jolande Schoonenberg	VWAK

Bijlage 2: Disclaimer Q Consult

Inleiding. Jan-Dirk Sprokkereef heeft vanuit het ministerie van VWS, Veiligheid en Justitie en de VNG Q-Consult Zorg de opdracht gegeven om op landelijk niveau een financiële impactberekening te maken voor Veilig Thuis organisaties. Dit onder andere naar aanleiding van de aanscherping van de meldcode die naar verwachting gaat leiden tot een toename in het aantal meldingen en adviezen die Veilig Thuis organisaties de komende jaren te verwerken krijgen. Q-Consult Zorg had dd. 21 april 2017 beschikking over bruikbare begrotingsgegevens van 14 Veilig Thuis organisaties.

Gebruik gegevens. Afgelopen 2 november 2016 is in het Veilig Thuis Netwerk besproken dat dit materiaal ten behoeve van de impactanalyse aangewend mag worden en dat Q-Consult Zorg hiervoor benaderd mocht worden. Door het akkoord in het Veilig Thuis Netwerk gaat Q-Consult Zorg er van uit dat alle betrokken Veilig Thuis organisaties akkoord zijn met het gebruik van hun gegevens voor het doel van de opdrachtgever. De data wordt niet verder verspreid en wordt alleen voor het doel van deze impactanalyse aangewend. Tevens is bij de dataverzameling van Q-Consult Zorg bij de 14 betrokken Veilig Thuis organisaties formeel vastgelegd en ondertekend dat hun gegevens voor benchmarkdoeleinden aangewend mogen worden.

Opmerkingen bij berekening. Q-Consult Zorg heeft met de grootste zorg deze financiële impactberekening gedaan op basis van de beschikbare informatie. De impact wordt op landelijk niveau het best bepaald door uit te gaan van een integrale kostprijs. Dit houdt in een kostprijs waarin alle kosten zijn meegenomen; dit leidt tot een zo realistisch mogelijke impact. Voor het jaar 2017 kan Q-Consult Zorg op basis van de gegevens met grote zekerheid de totale kosten berekenen. Voor een deel van de kosten ontstaat echter onzekerheid op het moment dat meldingen en adviezen stijgen. Personele kosten zijn hierin variabel en stijgen mee, echter doen vaste kosten zoals huisvesting dat niet. Omdat Q-Consult Zorg kwaliteitshalve geen betrouwbare voorspelling kan doen op de (mate van) stijging van deze vaste kosten, is besloten om voor de jaren 2018, 2019 en 2020 uit te gaan van een 'minimum impact' en een 'maximum impact'. In de minimale variant gebruiken we de vaste kosten van 2017 en gaan er van uit dat die de komende jaren niet stijgen. In de maximale variant gaan we er van uit dat de vaste kosten net zo lineair stijgen als de personele kosten. Q-Consult Zorg kan enkel met enige betrouwbaarheid aangeven dat de daadwerkelijke impact ergens tussen deze twee waarden in ligt.

Netto productieve uren. Vergeleken met de eerste berekening in januari heeft Q-Consult Zorg voor deze tweede berekening een wijziging aangebracht in de netto productieve uren van 1350. Een aantal Veilig Thuis organisaties heeft namelijk intern onderzoek uitgevoerd en daarbij kritisch gekeken naar de netto productieve uren. De ervaring leert dat het eerder gebruikte netto productieve uren van 1350 in praktijk een te hoge norm is die in de

transformatie periode waarin de sector verkeert, niet vaak gehaald wordt. In deze tweede berekening heeft Q-Consult Zorg daarmee rekening gehouden en is op basis van de eigen berekeningen van de Veilig Thuisen het aantal netto productieve uren verlaagd naar 1312. Q-Consult Zorg acht het raadzaam om, in samenspraak met de sector, een landelijke netto productieve urennormering te ontwikkelen die draagvlak kent en recht doet aan de fase waarin de sector zich bevindt.

Geweld stopt
niet vanzelf.

Evaluatie Training Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg

Aanleiding;

In de regiovisie van de gemeenten van Noord Limburg wordt het bevorderen van een goede ketensamenwerking als beleidsdoel genoemd. De gemeenten van Noord- en Midden Limburg willen de komende jaren extra inzetten op preventie en (vroeg)signalering. Voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het tijdig signaleren is het beste instrument in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Naar aanleiding van de in de regiovisie en beleidsagenda benoemde uitgangspunten hebben de gemeenten van Noord- en Midden Limburg bij monde van mevrouw Smits (gemeente Venlo) aan Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg gevraagd om een passend aanbod deskundigheidsbevordering met betrekking tot de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg is de regionale partner op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling

In de periode van september 2016 tot en met juni 2017 heeft Veilig Thuis Noord- en Midden Limburg in opdracht van de gemeente een training ontwikkeld en aangeboden betreffende de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Dit aanbod moest gericht zijn op alle 1ste lijns teams van deze regio , bestaande uit onder andere gezinscoaches, wijkteams, kernteams, maar ook aan teams van jongerencoaches en schuldhulpverleners en teams van lokale welzijnsorganisaties.

Veilig Thuis heeft geadviseerd om beleidsadviseurs van gemeenten aan te laten sluiten.

Trainingen

De trainingen hebben als doel; enerzijds het lokale veld te trainen in het signaleren van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en het professioneel handelen in deze situaties volgens de Meldcode. Anderzijds het stimuleren van een goede ketensamenwerking.

De trainingen worden uitgevoerd door gecertificeerde trainers, aangesloten bij *Trainers Huiselijk Geweld.NL* , tevens hebben de trainers bekendheid met en zijn ze ervaren in het werken met Huiselijk Geweld als uitvoerend medewerkers van Veilig Thuis. Zij zijn actief in de werkregio Noord- en Midden Limburg.

De trainingen kenmerken zich door een afwisseling van presentaties, interactie en coöperatief werken in werkvormen.

In de **basistraining** is er aandacht besteed aan de volgende punten:

- Definities Huiselijk Geweld, Kindermishandeling en ouderenmishandeling.
- De aard en de omvang
- Signaleren
- Eigen normen en waarden m.b.t. dit thema.
- Werken met de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
- Samenwerking met Veilig Thuis en de lokale contactpersoon van de regio

De basistraining is op maat gemaakt voor de medewerkers van de gemeente, hiermee rekening houdend met het verschil in kennis en ervaring met het thema Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van de verschillende deelnemers.

Er is aandacht geweest voor de definities Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Waarbij men moet denken aan : Partner geweld, Kindermishandeling en Oudermishandeling. Hoe ziet dit eruit en hoe vaak komt dit voor. Voor de ene medewerker totaal nieuwe informatie waarbij vooral de reactie van verbazing te zien was bij de realisatie dat de omvang groter is dan men verwachtte. Voor de andere meer ervaren medewerker werd het als een opfrismoment ervaren die weer zorgt voor een moment van stil staan en inzicht in de snelheid van alle dag.

Er kwamen veel verhalen naar boven waar de medewerkers signalen van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vaak wel herkenden, maar waarbij ze het lastig vonden deze signalen te vertalen naar concrete zorgen.

Eigen normen en waarden spelen bij deze inschattingen een grote rol. Om een onderbuikgevoel onder woorden te brengen is het van groot belang dat men bewust is van eigen normen en waarden die de objectiviteit beïnvloeden en daardoor ook een gedegen inschatting van de veiligheid in de weg kunnen staan. We hebben in elk team hoe groot of klein dan ook veel aandacht gehad voor een veilig leer klimaat waarbij er ruimte was voor collegiaal overleg en waarbij het bespreekbaar maken van en doorvragen naar eigen normen en waarden als noodzaak werd genoemd voor het leveren van kwaliteit.

Onze complimenten gaan dan ook uit naar de professionaliteit die wij ervaren hebben bij de deelnemers door de persoonlijke kwetsbaarheid en hun rol als hulpverlener onder de loep te kunnen nemen. Op persoonlijk vlak als wel op teamniveau.

Dit proces van signaleren tot aan melden is vastgelegd in de landelijk vastgestelde meldcode, welke we stap voor stap doorlopen en toegespitst hebben op de praktijk waarmee de deelnemers dagelijks geconfronteerd worden. Deze meldcode wordt als een steunend ervaren. Het geeft houvast in het werken met dit delicaat onderwerp. Het verbreedt de verantwoordelijkheid van die signalerende hulpverlener naar het eigen team van collega's, aandachtfunctionarissen, gedragswetenschappers en leidinggevende.

Naast de interne samenwerking kan er in het werken met de meldcode op verschillende momenten ook een beroep gedaan worden op de adviesfunctie van Veilig Thuis. In de trainingen is er veel aandacht geweest voor deze adviesfunctie. Elke gemeente of regio heeft zijn eigen contactpersonen van Veilig Thuis en deze zijn persoonlijk aangesloten bij de training om elkaar beter te leren kennen en elkaar in de praktijk beter te kunnen vinden. Deze ervaring is voor beide partijen als zeer prettig ervaren. Beide partijen hebben hierin geleerd wat de ander te bieden heeft, wat de verwachtingen zijn en hoe zij samen kwaliteit kunnen bieden als het gaat om samenwerking in de keten.

Resultaat : de deelnemers hebben meer kennis over achtergronden en uitingsvormen van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Ze herkennen de signalen en weten deze om te zetten in handelen zoals voorgeschreven in de meldcode. Er is aandacht voor de persoonlijke beleving omtrent deze problematiek. Ze voelen zich meer toegerust in hun professionele rol met betrekking tot Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Middels het aansluiten van de lokale contactpersonen van Veilig Thuis is de onderlinge samenwerking versterkt en zijn de lijnen korter geworden. Men vindt elkaar sneller in zowel in adviezen en overleg als in onderzoekstrajecten.

In de **verdiepingstraining** is er aandacht besteed aan de volgende punten:

- Terugblik op de basistraining
- Gebruik van motiverende technieken
- Dilemma's bij Huiselijk geweld
- Afwegen van de aard en de ernst van de zorgen
- Coaching van collega's en ketenpartners
- Gespreksvoering in de praktijk brengen rondom het thema Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (met trainingsacteur, met aandacht voor zorgverkennde gesprekken, grensstellende gesprekken en het maken van veiligheidsafspraken.)

De verdiepingstraining is op maat gemaakt voor de selecte groep deelnemers die extra geschoold wenste te worden in het werken met de meldcode. Het betrof hierbij

voornamelijk hulpverleners die met de zwaardere problematiek belast zijn, zoals maatschappelijk werkers, gezinscoaches, jeugd consulenten en jeugd en gezinswerkers.

Daarnaast was de training gericht op de medewerkers die vanuit hun team de ambitie hebben als aandachtfunctionaris aan de slag te gaan. Er zijn echter maar een handvol aandacht functionarissen aangesloten bij deze trainingen. In de meeste teams is de rol van aandachtfunctionaris nog niet ingevuld en was er nog te weinig bekend over deze taak.

In de verdiepingstraining hebben we de meldcode verder uitgewerkt en de verdieping gezocht op het gebied van gesprekstechnieken maar ook in het coachen van collega's en netwerkpartners in het werken met de meldcode.

De hulpverleners die werken met dit thema komen veel weerstand en dilemma's tegen bij hun cliënten en bij de netwerkpartners. In de training hebben wij hun tools aangereikt om dilemma's te herkennen op te heffen en cliënten en netwerkpartners te motiveren om in beweging te komen.

Ook hebben we geoefend in het wegen van de zorgen. Het concreet maken van de zorgen, en hier ook echt een goed onderbouwd veiligheidsinschatting van maken vraagt een grote mate van kennis en ervaring met deze thematiek

In de middag hebben we gebruik gemaakt van een trainingsacteur om te oefenen in gespreksvoering bij situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierbij oefenen we een *drietal type gesprekken*;

- *Zorg verkennende gesprekken waarin vooral het doorvragen en woorden geven aan onderbuikgevoelens aan bod kwamen.*
- *Grens stellende gesprekken waarbij het belangrijk is om een duidelijke boodschap te geven over de veiligheid van de betrokkenen. Je hierin als hulpverlener te positioneren zonder de samenwerking kwijt te raken.*
- *Gesprekken waarin veiligheidsafspraken gemaakt moeten worden. Het omzetten van signalen naar zorgen naar veiligheidsafspraken in zaken waar deze zware thematiek besproken wordt vraagt expertise en vaardigheden die regelmatig oefening behoeft.*

Resultaat: de deelnemers voelen zich meer toegerust in hun vaardigheid om signalen van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te duiden, te wegen en een risico taxatie van de veiligheid te maken. Deelnemers zijn door het aanleren van coaching vaardigheden en motivatie technieken beter in staat af te stemmen op de behoeftes van cliënten en netwerkpartners.

Door uitgebreid aandacht te hebben voor gespreksvoering , waarbij we gebruik maken van een trainingsacteur die ervaren is in het thema Huiselijk Geweld, zijn deelnemers meer geoefend in het feitelijk bespreekbaar maken van signalen van Huiselijk Geweld met zowel cliënten als met netwerkpartners

Evaluaties:

In totaal zijn er 38 groepen geweest die de basistraining gevolgd hebben, in totaal 483 deelnemers hebben hieraan deelgenomen.

Ook hebben er in deze periode 13 groepen de verdiepingstraining gevolgd. In totaal betrof dit 144 deelnemers. Deze deelnemers hebben de verdiepingstraining opvolgend aan de basistraining gevolgd.

Tijdens elke training werd een evaluatie formulier aangeleverd (zie bijlage) waarbij de getrainde in de mogelijkheid werd gesteld anoniem een waarde oordeel te geven over de inhoud van de training, de trainers, en de trainingsacteur (verdiepingstraining). Ook was er een mogelijkheid om tips en tops te benoemen die gebruikt zijn om de training kwalitatief op een goed niveau te houden.

Indien gewenst en nog niet gecommuniceerd is er altijd de mogelijkheid om de regio specifieke bevindingen en aanbevelingen in een persoonlijk gesprek nog met elkaar te bespreken.

In het overzicht hieronder zijn de gemiddelde resultaten weergegeven voortkomend uit de evaluaties.

Basistraining: 38 x

Score van 1 tot 5 (1 is zeer zwak, 5 is zeer goed)

<i>Mijn leerdoelen zijn voldoende onder de aandacht gekomen.</i>	<i>4.3 / 5</i>
<i>Er is voldoende afwisseling tussen theorie en praktijk</i>	<i>4.3/ 5</i>
<i>De werkvormen en hulpmiddelen bevorderen het leren.</i>	<i>4.3/ 5</i>
<i>De trainer weet de groep op de juiste manier te begeleiden.</i>	<i>4,5/ 5</i>
<i>Ik geef de totale training het volgende rapportcijfer (tussen 1 en 10):</i>	<i>8.1/10</i>

Verdiepingstraining: 13 x

Score van 1 tot 5 (1 is zeer zwak, 5 is zeer goed)

<i>Mijn leerdoelen zijn voldoende onder de aandacht gekomen.</i>	<i>4.4 / 5</i>
<i>Er is voldoende afwisseling tussen theorie en praktijk</i>	<i>4.6/ 5</i>
<i>De werkvormen en hulpmiddelen bevorderen het leren.</i>	<i>4.5/ 5</i>
<i>De trainer weet de groep op de juiste manier te begeleiden.</i>	<i>4.6/ 5</i>
<i>Inzet van de trainingsacteur heeft meerwaarde voor de training</i>	<i>4.7/5</i>
<i>Ik geef de totale training het volgende rapportcijfer (tussen 1 en 10):</i>	<i>8.4 / 10</i>

Ieder kwartaal heeft er een evaluatie plaats gevonden tussen de trainers van Veilig Thuis en de opdrachtgever in de persoon van Annelies Smits van de gemeente Venlo. Met als doel de

lijnen kort te houden en aanpassingen te maken wanneer de ervaringen hierom vroegen. Dit is door Veilig Thuis als zeer prettig ervaren.

Alle deelnemers van de beide trainingen ontvangen een certificaat voor hun deelname. Veilig Thuis heeft de training geaccrediteerd bij de SKJ en hier voor zijn punten toegekend.

Algemene bevindingen :

Wanneer we de cijfers, evaluaties en de bevindingen van de trainers bij elkaar voegen kunnen we het volgende samenvatten.

De basistraining is gezien de beoordeling zoals hierboven positief ontvangen. De trainers bevestigen deze positieve ervaring. De trainers hebben veel verschillende professionals getraind. De een met wat meer ervaring in dit onderwerp dan de ander. Ook de meldcode was nog niet bij iedereen bekend.

Het werken met de meldcode wordt over het algemeen niet (bewust) toegepast.

Bij de meeste teams was men op de hoogte dat er een meldcode op papier aanwezig was, maar waren vooral de taken en verantwoordelijkheden m.b.t. de meldcode nog niet voldoende duidelijk.

Zij geven aan dat er nog onvoldoende visie lijkt te zijn op het thema veiligheid, wat als gevolg heeft dat de werknemer die in de praktijk met de gezinnen en de onveiligheid werken, zich onthand en soms overvraagd voelt.

Dit kan bij het maken van kernbeslissingen tot verwarring leiden.

De verdiepingstraining zoals hierboven omschreven is voornamelijk bijgewoond door gezinscoaches/ jeugdconsulenten/ jeugd- en gezinswerkers en een enkele aandachtsfunctionaris die vanuit zijn team deze rol ambieert. In de verdiepingstraining is er aandacht geweest voor de individuele behoefte van de werknemer en zijn concrete hulpvraag in het omgaan met cliënten waarbij er signalen zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling, maar ook is er ruime aandacht geweest voor de coachende rol van de werknemer wanneer zij in zaken met huiselijk geweld en kindermishandeling gevraagd worden mee te denken in de collegiale consultatie door directe collega's of door netwerkpartners.

Het praktische oefenen met de trainingsacteur werd als zeer positief ervaren door alle partijen. Het werkelijk worden geven aan het onderbuik gevoel, aan de signalen of aan het soms duidelijk zichtbare geweld is toch nog een uitdaging en regelmatige oefening hierin en feedback in een veilige setting werd als zeer ondersteunend ervaren.

Samenvatting:

Veilig Thuis heeft in opdracht van de gemeentes Noord- en Midden Limburg in totaal 51 groepen getraind in het werken met de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Waarvan 38 basistrainingen voor 483 deelnemers en 13 verdiepingstrainingen voor 144 deelnemers.

Uit evaluaties is gebleken dat de deelnemers aan beide trainingen de trainingen als positief waarderen met een cijfer 8.1 voor de basistraining en 8.4 voor de verdiepingstraining.

Het doel van deze trainingen was enerzijds het bieden van deskundigheidsbevordering op het gebied van signaleren van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en het werken met de meldcode en anderzijds het bevorderen van een goede ketensamenwerking.

De basistraining is geboden aan alle 1^e medewerkers van de gemeente die in cliënt contacten in aanraking kunnen komen met Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

De deelnemers hebben meer kennis over achtergronden en uitingsvormen van Huiselijk Geweld en kindermishandeling. Ze herkennen de signalen en weten deze om te zetten in handelen zoals voorgeschreven in de meldcode. Ze zijn in staat signalen bespreekbaar te maken, te concretiseren, in te schatten en vorm te geven in een plan van aanpak.

Ze kennen de mogelijkheden van intercollegiaal overleg en weten hun weg te vinden binnen de keten, waarbij de samenwerking met veilig thuis concreet vorm heeft gekregen.

Voor de groepen die de verdiepingstraining hebben gevolgd werd er ingezoomd op de afstemming met de cliënt en netwerkpartner wanneer er sprake is van weerstand of dilemma's en werd er geoefend in gesprekstechnieken met behulp van een trainingsacteur.

Deze trainingen zijn een eerste aanzet geweest in het werken met thema huiselijk geweld en kindermishandeling en moet als startpunt gezien worden waarin de visie op veiligheid verder ontwikkeld wordt en de ketensamenwerking nog verder versterkt mag worden.

Conclusie:

Deze trainingen zijn een aanzet voor de verdere implementatie van de meldcode binnen de gemeentes.

Voor deze implementatie adviseert Veilig Thuis, aandachtsfunctionarissen aan te stellen binnen de diverse teams van de verschillende gemeentes. Deze aandachtsfunctionarissen

dienen hun kennis en ervaring up tot date te houden zodat zij de volgende taken kunnen uitvoeren:

- zorgdragen voor ondersteuning van hun collega's in de stappen van de meldcode.
- Het thema Huiselijk Geweld en Kindermishandeling met al zijn ontwikkelingen binnen de gemeentes op de agenda te houden,
- Samen met de beleidsmedewerkers vorm geven aan het beleid en implementatie door er voor zorg te dragen dat alle professionals binnen de gemeente die te maken krijgen met dit thema zich uitgerust voelen om signaleren en te handelen in zaken waarin er signalen zijn van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De taak van een aandachtfunctionaris in een team van de gemeente is veelomvattend omdat het zowel om praktische ondersteuning van de medewerkers gaat in het omgaan met signalen van Huiselijk Geweld als ook in een adviserende rol naar beleidsmakers. Daarnaast hebben aandachtfunctionarissen ook vaak een specifieke taak in het onderhouden van de contacten met ketenpartners. Kracht in de aanpak van Huiselijk geweld zal gaan liggen in een nauw op elkaar aansluitende aanpak hierin. Het spreken van dezelfde taal en het hanteren van dezelfde methodiek draagt bij aan adequaat en effectief communiceren met samenwerkingspartners. Huiselijk geweld is zelden een zaak waarin 1 enkele partij aan zet zal zijn.

Veilig Thuis kan ter ondersteuning van de aandachtfunctionarissen coaching en training bieden om hen zo voldoende uit te rusten voor hun taak, hun kennis op peil te houden en de ketensamenwerking verdere verdieping te geven.

Ook blijft Veilig Thuis beschikbaar voor het trainen van nieuwe medewerkers en het aanbieden van terugkomdagen.

Geweld stopt
niet vanzelf.